

1940 + bijlagen

GEHEIM.

1940

NOTA BETREFFENDE DEN TOESTAND VAN 'S RIJKS FINANCIËN,

behoorende bij de ontwerpen van wet tot vaststelling van de
Rijksbegrooting voor het dienstjaar 1940.

Ter begeleiding van de stukken, betreffende de ontwerp-Rijks-
begrooting, heeft de ondergeteekende de eer de gebruikelijke
Nota, betreffende den toestand van 's Rijks financiën, over te
leggen met de daarbij behorende bijlagen.

Deze Nota behelst de opmerkingen en beschouwingen, tot
welke 's Rijks financieele toestand den ondergeteekende, in
verband met de ramingen voor het dienstjaar 1940, aanleiding
geeft.

Vooraf moge de aandacht gevraagd worden voor de cijfers
van de dienstjaren 1936, 1937, 1938 en het loopende jaar 1939,
voor zoover deze bekend zijn.

De definitieve cijfers, opgenomen in de Rijksrekening voor het

DIENTSTJAAR 1936

zijn als volgt:

Titel A. gewone dienst.

Uitgaven	f 656 043 345,05
Middelen	618 443 324,91 ^s
Nadeelig saldo	f 37 600 020,13 ^s

Titel B. Kapitaaldienst.

Uitgaven	f 112 920 952,64
Middelen	f 88 939 714,21 ^s
Nadeelig saldo	f 23 981 238,42 ^s

De cijfers, opgenomen in de ingevolge artikel 86, 2de lid, der Comptabiliteitswet (*Staatsblad* 1927, n°. 259) samengestelde en door de Algemeene Rekenkamer goedgekeurde algemeene rekening van het

DIENTSTJAAR 1937

zijn als volgt:

Titel A. gewone dienst.	
Uitgaven	f 662 887 168,39 ^s
Middelen	703 667 891,23 ^s
Voordeelig saldo	
f 40 780 722,84	
Titel B. Kapitaaldienst.	
Uitgaven	f 142 703 176,78
Middelen	52 420 268,24
Nadeelig saldo	
f 90 282 908,54	

In de vorige Nota werden de *gewone* uitgaven op f 665 350 864,42^s, de *gewone* middelen op f 703 019,588,— geramd.
De uitgaven blijken derhalve thans f 2 463 696,03 lager, de ontvangsten f 648 303,23^s hooger te zijn.

Op pag. 16 van de vorige Nota werd het vermoedelijk resultaat van de rekening over het jaar 1937 beschouwd in verband met de zg. onvolkomenheden van het budget. Met deze beschouwing werd beoogd het resultaat in cijfers te brengen, hetwelk zou zijn verkegen, indien in de rekening van den gewonen dienst ook in feite aan alle verplichtingen, welke in die rekening behooren te worden opgenomen, zou zijn voldaan.
Voor een juist inzicht in het feitelijke rekeningresultaat over 1937 volgt hier een gelijke berekening van het reële tekort op den gewonen dienst 1937, thans uitgaande van het definitieve rekeningresultaat.

Batig saldo gewonen dienst	f 40,8 mill.
Bedrag voor wegensaanleg, dat op den gewonen dienst minder is uitgetrokken dan het wettelijk minimum ...	f 4,— mill.
Tekort rekening Werkloosheidssubsidiefonds, met inachtneming van de uitgaven over 1937, welke bij het sluiten van den dienst nog niet waren gedaan	16,2 "
Annuitteit spoorwegpensioenfonds ...	9,— "
Uitgaven voor cultureele zorg, ten laste van den kapitaaldienst gebracht	1,— "
Nagelaten storting in het Sociale Verzekeringsfonds	34,8 "
	f 40,8 mill. f 65,— mill.
	40,8 "
Reëel rekeningresultaat: tekort	f 24,2 mill.

Het nadeelig saldo op den *Kapitaaldienst* werd in de vorige Nota gesteld op f 108 087 909,72. Thans blijkt dit te zijn f 90 282 908,54, derhalve f 17 805 001,18 lager en wel tengevolge van lagere uitgaven tot een bedrag van f 15 527 865,94 en hogere middelen ad f 2 277 135,24. Wat de uitgaven betreft is dit in hoofdzaak het gevolg van een lager benoodigd bedrag wegens voorschot aan het Verkeersfonds, aan het Werkloosheidssubsidiefonds ter verstrekking van voorschotten aan gemeenten, aan de Maatschappij tot behartiging van de Nationale Scheepvaartbelangen N. V. en wegens kosten van openbare Rijkswerken, uitgevoerd in het belang der werkverruiming.

DIENTSTJAAR 1938.

De voorloopige gegevens leveren de volgende uitkomsten op:

Titel A. gewone dienst.

Uitgaven	f 708 360 790,80
Middelen	738 986 548,—
Voordeelig saldo	f 30 625 757,20

Titel B. Kapitaaldienst.

Uitgaven	f 1 926 636 503,45
Middelen	131 394 810,—
Nadeelig saldo	f 1 795 241 693,45

Blijkens de aanvankelijk toegestane begroottingen werd aan gewone uitgaven geraamd f 703 590 115 en aan gewone middelen f 689 950 275. Aanvankelijk werd dus een nadeelig saldo verwacht van f 13 639 840.

Middelen gewonnen dienst 1938.

De aanvankelijke raming der middelen werd vastgesteld op f 689 950 275,—

Volgens de voorloopige cijfers hebben de middelen opgebracht 738 986 548,—

Derhalve meer f 49 036 273,—

De volgende staten geven een overzicht van de ramingen, alsmede van de vermoedelijke opbrengsten der middelen:

Belastingmiddelen.	Raming.	Vermoedelijke opbrengst.	Minder		Meer
	2	3	4	5	
1					
Grondbelasting	f 10 600 000	f 10 464 900,—	f 135 100,—	—	f 14 998 000,—
Inkomstenbelasting	75 000 000	89 998 000,—	—	—	1 438 000,—
Vermogensbelasting	20 000 000	21 438 000,—	—	—	2 329 000,—
Verdedigingsbelasting I	9 000 000	11 329 000,—	—	—	310 454,—
Belasting van de doode hand	1 800 000	2 110 454,—	—	—	3 623 954,—
Dividend- en Tantïembelasting	21 000 000	24 623 954,—	—	—	1 152 027,—
Rechten op den invoer	98 000 000	99 152 027,—	—	—	—
Statistiekrecht	2 500 000	2 460 007,—	39 993,—	—	—
Accijns op zout	2 000 000	1 981 016,—	18 984,—	—	—
„ „ geslacht	7 200 000	7 424 848,—	—	—	224 848,—
„ „ wijn	2 200 000	2 263 528,—	—	—	63 528,—
„ „ gedistilleerd	28 000 000	28 921 244,—	—	—	921 244,—
„ „ bier	7 000 000	8 119 599,—	—	—	1 119 599,—
„ „ suiker	55 000 000	56 853 630,—	—	—	1 853 630,—
„ „ tabak	35 000 000	36 512 954,—	—	—	1 512 954,—
Belasting op gouden en zilveren werken	575 000	577 095,—	—	—	2 095,—
Omzetbelasting	75 000 000	77 132 030,—	—	—	2 132 030,—
Rechten en boeten van zegel	26 000 000	21 112 051,—	4 887 949,—	—	—
Rechten en boeten van registratie	17 000 000	16 605 609,—	394 391,—	—	—
Rechten en boeten van successie, van overgang bij overlijden en van schenking	46 000 000	50 321 940,—	—	—	4 321 940,—
Couponbelasting	6 000 000	4 996 632,—	1 003 368,—	—	—
Totaal der belastingmiddelen	f 544 875 000	f 574 398 518,—	f 6 479 785,—	meer	f 36 003 303,—
					f 29 523 518,—

Overige middelen.	Raming.	Vermoedelijke opbrengst.	Minder		Meer
	2	3	4	5	
1					
Huis der Koningin	f 2 000	—	f 2 000,—	—	—
Hooge Coll. v. Staat en Kab. der Koningin	64 026	f 64 399,—	—	f 373,—	—
Dept. v. Algemeene Zaken	21 475	28 755,—	—	7 280,—	—
„ „ Buitenlandsche Zaken	886 636	1 061 803,—	—	175 167,—	—
„ „ Justitie	5 832 281	5 641 057,—	191 224,—	—	—
„ „ Binnenlandsche Zaken	14 673 363	15 198 483,—	—	525 120,—	—
„ „ Onderwijs, Kunsten en Wetenschappen	13 637 565	14 201 876,—	—	514 311,—	—
Nationale Schuld	30 466 561	29 522 617,—	943 944,—	—	—
Dept. v. Financiën	52 597 181	53 832 111,—	—	1 234 930,—	—
„ „ Defensie	4 964 394	5 325 971,—	—	361 577,—	—
„ „ Waterstaat	2 909 933	3 977 341,—	—	1 067 408,—	—
„ „ Economische Zaken	4 646 453	20 339 831,—	—	15 693 378,—	—
„ „ Sociale Zaken	13 740 913	14 814 429,—	—	1 073 516,—	—
„ „ Koloniën	582 494	579 217,—	3 277,—	—	—
Overige ontvangsten	Memorie	140,—	—	140,—	—
Totaal der overige middelen	f 145 075 275	f 164 588 030,—	f 1 140 445,—	—	f 20 653 200,—
				meer	f 19 512 755,—
Totaal der belastingmiddelen	544 875 000	574 398 518,—	—	—	29 523 518,—
Algemeen totaal	f 639 950 275	f 738 986 548,—	—	—	f 49 036 273,—

Ten aanzien van de verschillende in het overzicht voor- komende mindere of meerdere opbrengsten (kolommen 4 en 5) kan nog het volgende worden medegedeeld:

Toelichting belastingmiddelen.

De hoogere ontvangsten op het grootste deel dezer middelen moet in hoofdzaak worden geschreven op rekening van een door- werking der aan het eind van 1936 ingetreden opleving. Voor de inkomstenbelasting is de meerdere ontvangst verder nog een gevolg van de met ingang van het belastingjaar 1938/39 inge- voerde 10 procenten voor de defensie, terwijl bij de omzetbelas- ting de op 1 October 1938 ingevoerde technische herziening een invloed ten goede op de opbrengst uitoefende. Wat de lagere ontvangsten betreft, de grondbelasting blijft achteraf te hoog te zijn geraamd; voor het statistiekrecht, den zoutaccijn en de registratierechten zijn de verschillen van relatief geringe bete- kenis: de zegelrechten zijn belangrijk teruggeloopten als gevolg van de geringe bedrijvigheid op kapitaal- en geldmarkt, terwijl de lagere opbrengst van de couponbelasting moet worden toe- geschreven aan den algemeen verlaagden rentestand.

Toelichting overige middelen.

Hoofdstuk III (Buitenlandische Zaken). De hoogere op- brengst betreft in hoofdzaak de kanselarijleges, alsmede de kanselarijrechten der consulaten.

Hoofdstuk IV (Justitie). De mindere opbrengst betreft de boeten en griffierechten bij de gerechten, de ontvangsten voo- vloeiende uit den arbeid in gevangnissen en Rijkswerkminich- tingen en de naturalisatiegelden.

Hoofdstuk V (Binnenlandische Zaken). De hoogere opbrengst betreft in hoofdzaak de door gemeentebesturen teruggestorte Rijksbijdragen, de ontvangsten van de Rijkskranlzinnigen- stichten, de ontvangsten van het Armezen en de Volksunivers- ting, alsmede de winstuitkeering door het Staatsbedrijf der Algemeene Landstrukkerij.

Hoofdstuk VI (Onderwijs, Kunsten en Wetenschappen). De hoogere ontvangsten betreffen hoofdzakelijk het verhaal van pensioensbijdragen, enz. van het onderwyzend personeel bij het lager onderwijs.

Hoofdstuk VII A (Nationale Schuld). Minder werd ont- vangen o.a. ter zake van uitkeering van het Staatsbedrijf der P.T.T., wegens rente van versprekt kapitaal, ter zake van uit- keering van de Staatsmijnen in Limburg (rente obligatiekapi- taal) en ter zake van rente van kasvoorschotten aan veeemde mogendheden.

Hoofdstuk VII B (Financien). De meerdere opbrengst is verdeeld over een groot aantal posten, waarvan wel de belang- rijkste zijn: ontvangsten wegens verrichtingen betreffende de hypotheken, ontvangsten van de gewone domeinen, de exploi- tatie-ontvangsten der rentambten en de ontvangsten wegens rente en aflossing van door het Werkfonds verleende voor- schotten.

Hoofdstuk VIII (Defensie). De hoogere opbrengst betreft in hoofdzaak de ontvangsten wegens het materieel der zee- mach, wegens kleeding en uitrusting der landmacht en wegens verhaal van pensioensbijdragen, enz.

Hoofdstuk IX (Waterstaat). Door de Staatsmijnen in Lim- burg werd in 1938 wegens dividend over het aandeelekapitaal f 1 290 000 meer uitgekeerd dan waarop bij de ranning werd gerekend. Voorts was in de ranning begrepen een bedrag van f 245 000 wegens ontvangsten betreffende de Bevrachtingscom- missies, welke ontvangsten naar het Verkeersfonds zijn over- gebracht.

Hoofdstuk X (Economische Zaken). De hoogere opbrengst betreft hoofdzakelijk de ontvangsten voortvloeiende uit de extra- beffingen ingevolge artikel 3 der Crisisuitvoerwet. Voorts heb- ben meer opgebracht de ontvangsten ingevolge de Crisisinvoer- wet en de Crisisuitvoerwet, de ontvangsten wegens rente en

aflossing van aan de N.V. Maatschappij voor Industrie-finan-
ciering versprekte geldleeningen, de ontvangsten wegens terug-
gestorte ontginningsvoorschotten en de exploitatie-ontvangsten
van het Staatsboschbeheer.

Hoofdstuk XI (Sociale Zaken). Meer hebben bedragen de
ontvangsten voortvloeiende uit de keuring van voor invoer be-
stemd vleesch (f 385 000), de ontvangsten wegens aflossing van
voorschotten voor de werkverruiming (f 170 000) en de overige
ontvangsten betreffende werkverruiming, enz. (f 1 700 000).
Daarentegen hebben minder bedragen de ontvangsten wegens
aandeel gemeenten in de normale en verhoogde subsidien aan
werkloozenkassen (f 366 000), de ontvangsten in zake opbrengst
van door het Rijk ontgonnen en in cultuur gebrachte gronden
(f 800 000) en de ontvangsten verband houdende met de dis-
tributie van levensmiddelen (f 102 000).

Uitgaven gewonnen dienst 1938.

Evenals vorige jaren moge er ook ditmaal op worden ge-
wezen, dat als gevolg van de Comptabiliteitswet betalingen,
welke onder de vroegere wetgeving ten laste van den dienst
1937 zouden zijn gekomen, uit het dienstjaar 1938 zijn ge-
kweten.

Met toepassing van art. 24 is bij de Koninklijke besluiten
dd. 28 Maart 1938 (*Staatsblad* n°. 3980), 1 October 1938 (*Staats-
blad* n°. 3480), 12 October 1938 (*Staatsblad* n°. 3390), 15 Octo-
ber 1938 (*Staatsblad* n°. 3380), 22 October 1938 (*Staatsblad*
n°. 3581), 3 December 1938 (*Staatsblad* n°. 3280), 22 December
1938 (*Staatsblad* n°. 3481) en 31 December 1938 (*Staatsbladen*
nos. 3590, 3680 en 3880), voor zoover den gewonnen dienst be-
treft, een bedrag van f 9 538 299 van den dienst 1937 naar het
dienstjaar 1938 overgebracht.

Is de gewone dienst 1938 derhalve door het overbrengen van
die uitgaven ongunstig beïnvloed, daar staat tegenover, dat
zich deze overboeking weder van 1938 naar 1939 zal herhalen.
Het bedrag daarvan is thans uit den aard der zaak nog niet
met juistheid bekend, doch naar uit de voorloopige cijfers blijkt,
zal het voor den gewonnen dienst vermoedelijk een som van
omstreeks f 28 600 000 bedragen.

Naar uit de hieroven gepubliceerde cijfers blijkt, is voor de
gewone uitgaven — naar de voorloopige gegevens, waarbij ook
de, naar de onderstelling nog te verrichten uitgaven in rekening
zijn gebracht — f 4 770 675,80 méér uitgegeven dan werd
verwacht.

Dit blijkt uit onderstaand overzicht.

Overschrijding.		Minder uitgegeven.
Hoofdstuk I	. . .	f 160 576,10
II	. . .	118 241,—
IIA	. . .	6 569,—
III	. . .	—
IV	. . .	—
V	. . .	3 352 319,—
VI	. . .	—
VII A	. . .	10 524 156,—
VII B	. . .	2 051 895,—
VIII	. . .	—
IX	. . .	—
X	. . .	—
XI	. . .	260 554,—
XII	. . .	—
XIII	. . .	20 326,98
f 21 265 312,88		f 16 494 637,08
f 4 770 675,80		
Blijft méér uitgegeven.		

Bij de beoordeeling van deze opstelling dient met het volgende rekening te worden gehouden:

1°. dat onder het bedrag ad f 28 600 000, hetwelk ver-
moedelijk met toepassing van art. 24 der Compabiliteitswet van
den dienst 1938 naar den dienst 1939 zal worden overgebracht,
dit bedrag in 1938 was uitgegeven, zou de overschrijding van
Hoofdstuk VIII vergelijken met de oorspronkelijk vastgestelde
begrooting f 25,5 miljoen groot zijn geweest. In vroegere
jaren behoeftte dit punt niet in overweging te worden genomen,
omdat de bedragen, welke werden bij- en afgeboekt, zowel in
totaal als per hoofdstuk der begrooting, slechts weinig verschil-

den;
2°. dat onder de uitgaven van Hoofdstuk X (Economische
Zaken) een bedrag van ruim f 14 miljoen wegens uitkeeringen
aan of uitgaven ten bate van producenten van goederen kragt-
aans artikel 3 der Crisisuitvoeiwet 1931 voorkomt, welke uit-
keeringen geheel worden gekweten uit de ontvangsten voort-
vloeiende uit de extra-heffingen ingevolge die wet, onder de
middelen van 1938 verantwoord. De overige uitgaven van
Hoofdstuk X vertoonen derhalve een verlaging met f 500 000.
De overschrijdingen vinden overigens haar oorzaak voornam-
lijk in het volgende:

Hoofdstuk III:

Hoogere uitgaven voor de algemeene internationale samen-
werking.

Hoofdstuk IV:

Hoogere uitgaven o.a. voor grensbewaking en voor het Rijks-
tucht- en Opvoedingstwezen.

Hoofdstuk VI:

Hoogere uitgaven voor subsidies aan het openbaar en bijzon-
der lager onderwijs, waartegenover o.a. minder noodig was voor
het hooger- en mijverheidsonderwijs.

Hoofdstuk VIII:

Gelijk hiervoor reeds werd gezegd, geeft de overschrijding
met f 1 439 308, geen juist beeld van de besteding van de
voor 1938 toegestane gelden. Vermoedelijk zal het oorspronkelijk
aangevraagde bedrag ad f 110 359 238 benevens de bij de wetten
van 8 December 1938 (*Staatsblad* n°. 3507) en van 9 Februari
1939 (*Staatsblad* n°. 3500) gevoteerde bedragen ad respectieve-
lijk f 9 427 649 en f 9 492 194 geheel worden uitgegeven.

Hoofdstuk IX:

Voornamelijk wegens hoogere uitkeering aan het Verkeers-
fonds, gevolg van de uitkeering voor de tertaire wegen.

Hoofdstuk XII:

In hoofdzakelijk gevolg van de tegemoetkoming aan Neder-
landsch-Indië in de bestrijding van de uitgaven voor de Marine,
de vergoeding aan het Landbouwcristonds van de uitgaven,
veroorzaakt door den aanvoer van Javasuiker hier te lande en
tegenmoetkoming aan Nederlandsch-Indië ten behoeve van de
koffiecultuur. Minder was noodig wegens vergoeding aan Neder-
landsch-Indië van rente en aflossing van kapitaal, opgenomen
voor bekostiging van materieel voor de weermacht.

O. a. werd *minder* uitgegeven:

op *Hoofdstuk V*: wegens onderstand aan noodlijdende ge-
meen ten, ondersteuning enz. voor buitenslands verblijvende of
van daar in Nederland gekomen armen en bijdragen ter tegemoet-
koming in de betaling der annuïteiten, verschuldigd wegens
uit 's Rijks kas verstrekte woningbouwvoorschotten;

op *Hoofdstuk VIIA*: wegens rente van gevestigde schuld en
wegens rente en kosten van schatkistpapier, waartegenover méér
voor kosten van uitgifte van leeningen;

op *Hoofdstuk VII B*: wegens uitgaven voor de belastingen en lager aandeel in de uitgaven wegens rente en aflossing van gevestigde schuld;

op *Hoofdstuk XI*: voor uitkeering aan de Sociale Fondsen, waartegenover hogere uitgaven voor werkverschaffing en steunverleening.

Na deze toelichting van de verschillen tusschen begrootings- en rekeningcijfers wordt ten aanzien van het voorloopige resultaat van den gewonnen dienst nog het volgende opgemerkt:

Verwacht wordt een batig saldo van f 30,6 mill.

Met toepassing van art. 24 der Comptabiliteitswet wordt een bedrag aan uitgaven van circa 19,1 „ meer naar den dienst 1939 overgebracht dan van 1937 naar 1938 werd overgeschreven.

Het batig saldo is dus feitelijk f 11,5 mill.

Dit saldo verneldt evenwel nog niet het reële resultaat over 1938, omdat verschillende verplichtingen, welke in de rekening niet zijn opgenomen, dan niet buiten aanmerking mogen worden gelaten. Het betreft de volgende verplichtingen:

Bedrag voor wegeaanleg, dat op den gewonnen dienst minder is uitgetrokken dan het wettelijk minimum

f 3,7 mill.

Vernoedelijk tekort rekening Werkloosheidssubsidiefonds

16,5 „

Annuïteit Spoorwegpensioenfonds ..

9,— „

Uitgaven voor cultureele zorg, ten laste van den kapitaaldienst gebracht

1,8 „

Nagelaten stortingen in het Sociale Verzekeringsfonds

32,6 „

f 11,5 mill. f 63,6 mill.

11,5 „

Reëel rekeningsresultaat: tekort f 52,1 mill.

Kapitaaldienst 1938.

Aanvankelijk werd op dezen dienst geraamd een bedrag van f 180 072 453 aan uitgaven en f 24 239 950 aan ontvangsten; de dienst sloot derhalve met een nadeelig saldo ad f 155 832 503. De uitgaven hebben echter, voor zoover tot heden bekend f 1 926 636 503,45 bedragen, derhalve f 1 746 564 050,45 meer.

In de eerste plaats is dit gevolg van de omstandigheid, dat tengevolge van de in 1938 plaats gehad hebbende groote conversie van Staatsschuld, f 1 662 884 000 wegens vervroegde aflossing ten laste van Hoofdstuk VII A is gebracht.

Verder was o. a. meer noodig voor kapitaalverstrekking aan het Staatsbedrijf der Posterijen, Telegrafie en Telefonie ± f 2 000 000; voor ingetrokken en ter vernunting voor rekening van het Rijk bestemde munten ± f 8 000 000; voor ingetrokken en ter ontmunting bestemde munten ± f 5 300 000, voor aankoop van Staatsschuld voor het Muntfonds ± f 47 700 000, voor deelneming in het preferent kapitaal van de N. V. Koninklijke Nederlandsche Hoogovens- en Staalfabrieken f 700 000, voor uitgaven ter voorziening in de behoeften aan voorraden (mobili-satiekrediet VII B) ± f 5 000 000, voor voorschot aan het Defensiefonds ± f 11 600 000; voor rentedragende voorschotten

De meerdere opbrengst ad f 107 154 860 is o. a. het gevolg van hogere ontvangsten ad f 5 100 000 inzake uitkeering van het Staatsbedrijf der Posten en Telegrafie en Telefoonwagens aflossing van verstrekt kapitaal; ad f 7 300 000 wegens uitkeering van de Staatsmijnen in Limburg, wegens aflossing op het obligatiekapitaal; ad f 20 200 000 wegens door het Staatsmijnbedrijf afgeleride mijn; ad f 48 300 000 wegens aflossing enz. van Nationale Schuld voor het Mintfonds; ad f 19 300 000 wegens extra aflossingen van voor-schotten ingevolge de Woningwet; ad f 1 000 000 wegens aflossing van voorschotten verstrekt aan de Maatschappij tot behaaring van de Nationale Scheepvaartbedrijven, en ad f 2 600 000 wegens uitkeeringen van Staatsbedrijven ter belegging van reserves.

Evenals in de Nota van het vorig jaar moge thans volgen een opgaaf van het rekeningssaldo volgens de laatste Aftoekingswet en van de daaropvolgende jaarsaldi.

en van de daaropvolgende jaarsaldi.

1) Bij de in kolom 3 opgenomen naadige saldi van den kapitaal-dienst dient in aanmerking te worden genomen, dat ten laste van dien dienst in de jaren 1992, 1993, 1994 en 1998 voor versterkte aflossing wegens conversie van Staatsschuld is uitgegeven resp. 294 472 000, 184 327 000, 897 403 500 en 1 662 884 000, terwijl in 1993 1 115 000 000 als geldleen aan Indië werd versrekt.

De begrooting van het loopende

DIENSTJAAR 1939

is vastgesteld als volgt:

Titel A. Gewone dienst.

Uitgaven	f 744 782 786
Middelen	716 718 493 ¹⁾

Nadeelig saldo

f 28 014 293

Titel B. Kapitaaldienst.

Uitgaven	f 264 057 505
Middelen	25 350 150

Nadeelig saldo

f 238 707 355

De hierbij aangeboden begrooting voor het

DIENSTJAAR 1940

vermeldt de volgende totaalcijfers:

Titel A. Gewone dienst.

Uitgaven	f 746 503 172
Middelen	741 096 863

Nadeelig saldo

f 5 406 309

Titel B. Kapitaaldienst.

Uitgaven	f 269 095 854
Middelen	28 908 000

Nadeelig saldo

f 240 187 854

Ter toelichting van het eindresultaat van den **gewonen dienst** worde als uitgangspunt gekozen de vastgestelde begrooting voor den gewonnen dienst voor het dienstjaar 1939.

Die begrooting vertoonde een tekort van rond f 25,5 miljoen. Dit na medetelling onder de inkomsten van de opbrengst der tijdelijke heffingen, welker geldigheidsduur ten tijde van het opmaken der begrooting nog moest worden verlengd, en na vermindering van de bijdrage aan het sociale verzekeringsfonds met het bedrag van f 2 500 000, waarmede die bijdrage in de begrooting nog verlaagd diende te worden. De verlenging der tijdelijke heffingen heeft later plaats gehad.

Dit tekort van f 25,5 miljoen moest — gelijk in de vorige Milliøennota stond vermeld —, wilde men tot een *reële* raming komen, verhoogd worden met rond f 21,6 miljoen, zijnde het tekort op de begrooting van het Werkloosheidssubsidiefonds, en met f 9 miljoen, vormende de destijds stopgezette storting in het Spoorwegpensioenfonds; dit bedrag van f 9 miljoen werd voorhands aangehouden, in afwachting van het resultaat van het onderzoek, hetwelk door een daartoe in het leven geroepen commissie werd ingesteld. Naast deze f 30,6 miljoen werd nog noodig geacht een bedrag van f 5 miljoen als bijzondere steun voor de gemeenten.

Aldus werd gekomen tot een gezamenlijk *reël* tekort van ruim f 61 miljoen.

¹⁾ Inbegrepen f 114 565 000 wegens verlengde heffingen.

„Ter dekking van dit tekort werden aangewezen de opbrengst van een in te dienen Nationale Inkomsten- en Winstbelasting, waarvan het netto-rendement voor de schatkist zou bedragen £ 50 miljoen, en de fiscale bate, die verregeen zou worden uit een ter stimulering van het bedrijfstleven tot stand te brengen wijziging van het tarief van invoerrechten, welke bate gesmaad werd op £ 5 miljoen. Tegenover vormt dit £ 55 miljoen, die goede zouden komen. De Millioenennota zeide dan ook, dat tegenover het geraamde tekort, een gedeelte van de opbrengst der nieuwe belastingen zal kunnen worden gesteld“. „Welk gedeelte dit zal kunnen zijn, zal afhangen van den datum, waarop de nieuwe heffingen in werking kunnen treden.“ Daar naast zou dan worden gestreefd naar verdere beperking der uitgaven.

De wijziging van het tarief van invoerrechten is met 1 Maart 1939 in werking getreden en zal reeds over de 10 maanden, gedurende welke zij aan het loopen de dienstjaar ten goede komt, aanzienlijk méér opbrengen dan £ 5 miljoen. De Nationale Inkomsten- en Winstbelasting kwam tot dusver *niet* tot stand en bracht dus aan het dienstjaar 1939 geen bate.

Ook voor het dienstjaar 1940 zal, wil men tot een *reële* samming komen, het tekort van £ 5,4 miljoen met belastingrijke sommen moeten worden verhoogd.

I. Saneering van het Verkeersbureau-
sidielonds f 21,6 miljoen

de gemeenten ook bijdragen worden betaald in de begrootingsstukken van de gemeenten. Daar de eerszigenoemde, de gewone bijdragen, bepaald zijn naar vaste normen van draagkracht en omvang der werkloosheid, kan in de laatste niet anders worden gezien dan bijzondere tegeemoetkomingen aan verschillende gemeenten, noodig geworden door de omstandigheid, dat zij in teite noodlijdend zijn. Het be-
toog in de jongste Millioennota, dat hierdoor het inzicht zoowel in de positie van het fonds als in die van de gemeenten verduidel wordt, acht de ondergeteekende juist. Het verdient daarom aanbeveling, dat tot saer-
ring van het fonds wordt overgegeven, in dien zin dat niet langer het tweeslachtig karakter van algemeen bijdragesfondsen en stunsfondsen voor in teite noodlijdende gemeenten wordt afgevoerd, doch dat het fonds, tussengevoerd als al-
gemeen bijdragesfonds, jaarlijks niet meer ver-
deelt dan er aan toevloet.

op de begrooing van Binnenlandische Zaken te drukken.

op de begroeting van Binnenlandse Zaken een verhoging ondergaat van rond f 26,2 miljoen. Met dit bedrag zal dan de begroeting van het Werkloosheidssubsidiefonds worden ontlast. Het tekort van f 21,6 miljoen zal hierdoor omslaan in een overschot van f 4,6 miljoen, waarmee middelen de Rijksbijdrage aan het fonds zal kunnen worden verminderd.

Het eindresultaat voor het Rijksbudget zal derhalve zijn een verhooging van uitgaven met f 26,2 miljoen, verminderd met f 4,6 miljoen, d.w.z. een verhooging met het bovenvermelde bedrag van f 21,6 miljoen.

2°. Saneering van het Spoorwegpensioen-fonds f 16,— miljoen

Het thans bij de Regeering ingekomen rapport van de commissie, die een onderzoek naar den toestand van dit fonds heeft ingesteld, toont, dat voor de saneering een jaarlijksch bedrag van ongeveer f 16 miljoen — derhalve f 7 miljoen méér dan het oude stortingsbedrag — vereischt is.

3°. De op de begroting van Sociale Zaken voor 1940 alreeds aangebrachte verlaging van de Rijksbijdrage aan het Werkloosheidssubsidiefonds, in afwachting van het op de begroting van Binnenlandsche Zaken te brengen bedrag van f 26,2 miljoen (zie onder 1°.) ... f 4,6 miljoen

4°. Hoogere schuldverplichtingen als gevolg van consolideering van vlottende schuld in 1940 f 8 miljoen

Te zamen f 50,2 miljoen

Het reële tekort op den gewonen dienst voor 1940 is derhalve te stellen op f 5,4 + f 50,2 miljoen, d.w.z. f 55,6 miljoen.

Hierbij is aangenomen, dat de raming der belastingopbrengsten, zooals die door het vorig Kabinet was vastgesteld in het begin van Augustus tijdens de verzending van de begroting naar den Raad van State en sindsdien ongewijzigd is gehandhaafd, in het aanstaande jaar inderdaad zal worden bereikt. Onder de nieuwe omstandigheden is dit uiteraard niet zeker.

Wijst reeds dit cijfer van f 55,6 miljoen op den ernst van den financiële toestand, zooals die was vóór het uitbreken van den oorlog, een kennisneming van de stijging van uitgaven, waarop voor het dienstjaar 1941 moet worden gerekend — alweer zonder rekening te houden met den oorlogstoestand —, versombert dit beeld nog in aanzienlijke mate.

Allereerst zal de tijdelijke regeling van de stortingen in het sociale verzekeringsfonds met 1 Januari 1941 afloopen. Er zal van dien datum af f 27,4 miljoen méér moeten worden gestort dan in de laatstvoorafgegane jaren het geval is geweest. Inmiddels is de schuld van den Staat aan het fonds nog belangrijk gestegen. Niettemin wordt voorspeld, in afwachting van de nadere overweging van deze zaak door de Regeering na ontvangst van het rapport der Commissie, welke voor deze aangelegenheid is ingesteld, uitgegaan van een verplichting, welke op de basis van het oude annuïteitsbedrag f 27,4 miljoen hooger is dan voor 1940 is geraamd.

In de tweede plaats moet, in verband met de bevolkingstoename, gerekend worden met een normaal accres van uitgaven, dat gewoonlijk wordt gesteld op f 10 miljoen.

In de derde plaats zal ook in 1941 consolideering van vlottende schuld noodig zijn, waaruit een stijging der schuldverplichtingen met minstens f 8 miljoen is te verwachten.

In de vierde plaats zal de versterking van de maritieme defensie van Nederlandsch-Indië offers eischen. Over de vraag, op welke wijze die versterking zal worden verkregen, zal nog nader beslist moeten worden, nu het rapport der onder het vorige Kabinet ingestelde commissie eerst dezer dagen is ontvangen. De gebeurtenissen der laatste weken hebben het binnenkomen van dit rapport vertraagd. Echter moet in elk geval voor de versterking van de maritieme defensie in Indië gerekend worden op een jaarlijksche meerdere uitgave van vermoedelijk f 15 miljoen.

In totaal vormt dit tegen 1941 een vermeerdering van uitgaven van f 60,4 miljoen, zoodat, indien de overige uitgaven niet ontnaag zouden gaan en de middelenopbrengst dezelfde zou blijven, een tekort voor het dienstjaar 1941 moet worden verwacht van f 55,6 + f 60,4, d.w.z. f 116 miljoen.

Het zal duidelijk zijn, dat in deze omstandigheden, nu voor 1941 slechts met groote moeite een sluitend budget zal kunnen worden benaderd, een eerste vereischte is, dat op den gewonen dienst van 1940 het evenwicht tusschen uitgaven en inkomsten worde verkregen.

Bij de Tweede Kamer is aangehangen een belastingontwerp, waarvan, zooals hierboven reeds herinnerd werd, het netto-rendement is geraamd op f 50 miljoen. Al bestaan tegen de handhaving van dit ontwerp bij den ondergeteekende overwegende bezwaren, zoo is hij toch van meening, dat de daarvan verwachte bate in de huidige omstandigheden voor de verschatkist niet kan worden gemist. Hij stelt zich voor, de vereischte versterking der middelen te verkrijgen door een herziening van de inkomstenbelasting en de vervanging van de bestaande dividend- en tantïèmebelasting door een winstbelasting. Daar de herziening van de inkomstenbelasting eenigen tijd van voorbereiding zal vorderen en bovendien — doordat het belastingjaar niet met het kalenderjaar samenvalt — in geen geval over 1940 haar volle bate zal kunnen afwerpen, welke volle bate niettemin door den budgetairen toestand wordt vereischt, ligt het in de bedoeling, voor het eerste jaar een provisorien maatregel te nemen en de herziening van meer-gemelde belasting eerst met 1 Mei 1941 te doen ingaan. De beoogde maatregel zal kunnen bestaan in de heffing ten behoeve van het Rijk van 45 opeensten op de Gemeentefondsbelasting. De techniek van deze belasting, waaronder ook het onderzoek, dat daarin gemaakt wordt tusschen gehuwarden en ongehuwden, eigent haar meer dan eenige andere directe heffing voor een noodvoorziening als thans geboden is.

De opbrengst van den genoemden provisorien maatregel kan, over een vol jaar gerekend, gesteld worden op rond f 30 miljoen. Ten einde dit resultaat reeds in 1940 te verkrijgen, zal het ontwerp een bepaling bevatten, strekkende tot het heffen van 1/3 van 45, derhalve 15 opeensten, in het belastingjaar 1939/1940.

Naast de herziening der inkomstenbelasting zal, gelijk gezegd, ter hand genomen worden een vervanging van de vigeerende dividend- en tantïèmebelasting door een winstbelasting. De voorbereiding hiervan behoeft niet denzelfden tijd te vorderen, terwijl bovendien — daar de winst van het laatst voorafgegane boekjaar belast wordt — de inwerkingtreding in den loop van het aanstaande voorjaar niet zal belletten, dat de volle opbrengst reeds aan het budget van 1940 ten goede komt.

Door de beide vermelde maatregelen zal het tekort op het budget van 1940 voor een bedrag van f 50 miljoen worden overbrugd. De overige f 5 miljoen zullen gevonden moeten worden door een verdere besparing op de uitgaven, naast die, welke reeds op de begrooiting is aangebracht nadat zij van den Raad van State was terugontvangen. Bij de in te dienen Memories van Antwoord over vershillende begrootingshoofdstukken hoopt de Regeering van het resultaat, waartoe zij nader gekomen is, te doen blijven.

De volstrekte noodzaak van een beperking van 's Rijks uitgaven zal op dit oogenblik wel door niemand worden betwijfeld. Dringt reeds het ongunstige perspectief van de begrooiting van 1941 in dit opzicht tot de uiterste diligenzie, in den laatsten tijd is daar als overweldigende prikkel bijgekomen de ingetreden oorlogstoestand in Europa, welke ook van ons land, gedurende een tijd welken niemand voorzien kan, geweldige offers zal vergen.

In 1914, toen men voor een soortgelijke toestand kwam te staan, is enkele maanden na het uitbreken van den wereld-oorlog het „Leeningfonds 1914” gesticht. De jaarlijksche uitgaven van dat fonds bestonden in de rente en aflossing van

de ter dekking van de mobilisatie- en andere oorlogscrisis-uitgaven opgenomen gelden. De jaarlijkse inkomsten van het fonds werden gevormd door de opbrengst van een reeks voor dit doel speciaal gecreeerde heffingen, meereendeels opcenten op bestaande belastingen. Daar de leeninggelden werden opgenomen voor in economischen zin improductieve uitgaven, werd de termijn van aflossing beperkt tot 15 jaar.

De instelling van het fonds had voornamelijk ten doel, het overzicht te bewaren over den normalen loop van het budget. Men leefde in een tijd, waarin de enorme budgetaire golvingen van de na-oorlogssche jaren nog onbekend waren. Men geloofde ook in dit opzicht nog aan een geleidelijken ontwikkelingssgang, zij het met tijdelijke ups en downs. Ten einde het inzicht in dien ontwikkelingsgang niet te verstoren, werden — bijkans toemalige uitlatingen — de uitzonderlijke uitgaven van den oorlog op een afzonderlijke rail gezet en ontstond naast den gewonen dienst en den kapitaaldienst een „crisisdienst“, met eigen leeningen, eigen uitgaven en eigen middelen.

Het verloop van den crisisdienst heeft over het algemeen aan de verachtingen beantwoord. Toen in volgende jaren de abnormale uitgaven tot een fabelachtige hoogte stegen, kon een aanmerkelijk deel daarvan rechtstreeks worden gedeckt door de invoering van een in dien tijd zeer rendabele oorlogswinst-belasting. De op te nemen leeninggelden, hoewel hoog, konden daardoor binnen zekere grenzen worden gehouden. En de middelen van het „Leeningfonds 1914“, op den duur nog eenigszins versterkt, bleken toereikend om de aangegane schuldverplichtingen te financieren. Zelfs ontstonden een tijdlang in het fonds groote overschotten, doordat onder de na-oorlogssche hoogconjunctuur de automatisch aanzwellende inkomsten van het fonds de te voren vaststaande obligo's aanzienlijk te boven gingen.

Het ligt in het voorname van de Regering, straks een voorstel te doen om ook ditmaal over te gaan tot de instelling van een soortgelijk Leeningfonds. Dekking van de mobilisatie-uitgaven uit de gewone middelen van het jaar, waarin zij gedaan worden, is vanzelf uitgesloten. Anderzijds zou een dekking, welke zich over een groot aantal jaren uitstrekte als met de kapitaalsuitgaven in het algemeen plaats heeft, kwaltijk te verantwoorden zijn. Een aflossingstermijn van 15 jaar schijnt ook nu aangewezen, wil men niet het onmogelijke vergen en niet-tenmin met de eischen van een juist financieel beleid rekening houden. Uiteraard brengt het aannemen van een dergelijken beperkten aflossingstermijn op zich zelf nog niet mee, dat de fondsvorm gekozen wordt. Het ware denkbaar, de leeningen met een korten aflossingstermijn aan te gaan en tóch de betrekkelijke uitgaven en dekkingsmiddelen over den „normalen“ dienst (verzaameldwoord in den oorlogstijd voor den „gewonen“ den „buitengewonen“ dienst) te doen loopen. Evenwel bestaan er ook nu goede redenen, hiervoor een afzonderlijke finaciering in te stellen. De onzekerheid van de bedragen, die benodigd zijn, maakt een betrouwbare raming onmogelijk en zou daarvoor het jaarlijksch budget, zoowel van den kapitaaldienst, als van den gewonen dienst in zoover deze de rente en aflossing te dragen heeft, op losse schroeven zetten. De omvang van de benodigde bedragen zou voortzets het normale begrotingsbeeld in die mate verwringen, dat het zelfs versatorend zou kunnen werken op den thans meer dan ooit noodzakelijken drang tot besparing.

In het nieuwe Leeningfonds zal aanvankelijk worden ondergebracht zoowel het credit van f 100 miljoen voor het buitenland gewoon onder de wapenen roepen van dienstplichtigen, dat in 1938 werd gevoterd, als de daarop dezer dagen in te dienen suppltoire aanvraag van een tweede f 100 miljoen. Indien de oorlogstoestand aanhoudt, zal, naar te vreezen valt, hiermede het eindpunt nog niet zijn bereikt.

Overigens laat het zich aanzien, dat, evenals in de vorige oorlogspetode, naast de mobilisatie-uitgaven zich succeeslevelijk nog andere uitgaven zullen aandelen, welke rechtstreeks het gevolg zijn van de abnormale omstandigheden en welke derhalve op gelijke wijze zullen worden gefinancierd.

De indicering van een wetsontworp tot regeling van een en ander zal eerlang kunnen worden tegemoet gezien.

De ondergeteekende wil niet nalaten, reeds nu hieraan toe te voegen, dat de dekking van rente en aflossing der door het fonds op te nemen gelden ditmaal heel wat bezwaarlijker zal zijn dan in 1914 en volgende jaren. De nieuwe last van f 50 millioen, die ten behoeve van den gewonnen dienst op de volks-huishouding moet worden gelegd, schijnt op zich zelf, na al wat in de laatste 7 jaren aan belastingverzwaring is tot stand gekomen, wel het uiterste dat nog van de contribubabelen kan worden gevraagd. Ruimte voor een nieuwe reeks heffingen ter financiering van de fondseelingen — waarvan het bedrag ook nu aanzienlijk kan worden, al zal waarschijnlijk weer een deel der uitgaven rechtstreeks gedeelt kunnen worden — wanneer oorspronkelijk — schijnt nauwelijks te bestaan. Wanneer van de meergemelde f 50 millioen straks een gedeelte aan de jaarlijksche begrooting van het fonds zou kunnen worden ten goede geschreven, dan zou daarmee ongetwijfeld een landsbelang worden gediend. De stand van de gewone begrooting, zooals die zich na de achterliggende depressiejaren vertoont, biedt daartoe op dit oogenblik intusschen weinig vooruitzicht.

Indien dan ook de nieuwe oorlogstoestand iets duidelijk maakt, dan is het wel, dat naar versobering in den publieken dienst moet worden gestreefd. De groote beperking, die men zich in 1914 aanstonds in de gewone uitgaven oplegde, is thans in nog veel sterker mate geboden dan toen. De ramp van 1914 viel, wat den financiële toestand van ons land betreft, in een toegerusten bodem. De Staatsschuld was betrekkelijk laag. De vloттende schuld baarde geen enkel zorg. De belastingen bewogen zich binnen redelijke grenzen. Een periode van toenemende welvaart lag achter den rug. Er was voldoende elasticiteit in het budget van het Rijk en in het draagvermogen van de bevolking om met zekere berusting, zonder vrees voor ernstige repercussies, de nieuwe zware lasten te aanvaardden, welke het uitgebokken conflict ons opdroeg. In 1939 is dit alles anders. Reeds de torenhoogge schuld en de sterk opgevoerde heffingen spreken van een verzwakt weerstandsvermogen. Reden om den moed te laten zakken, is dit stellig niet. Veeleer om door verhoogd krachtsbetoon de ernstiger moeilijkheden te overwinnen. Maar aan dat verhoogde krachtsbetoon zal het dan ook niet mogen ontbreken. Het zal o. a. meebrengen, dat wij ons dingen zullen weten te onttrengen, waaraan wij gehecht zijn, en dat wij wenschen zullen weten prijs te geven, ook al kan de redelijkheid daarvan op zich zelf niet worden betwist. Het is op dien grond, dat de Regering verplicht is, voorschans alle nieuwe uitgaven op den gewonnen dienst, ook die hands alle nieuwe uitgaven op den gewonnen dienst, ook die eeningzins mogelijk gelden vrij te krijgen.

Een uitsondering zal slechts behoeven te worden gemaakt voor de defensie en de werkloosheidsbestrijding. Het overheerschend belang van de eerste zal in deze dagen niet nader behoeven te worden toegelicht, al moet ook op dit terrein tegen verspillig, of financieren met de losse hand, ten strengste gewaakt worden.

De werkloosheid moge ten gevolge van den ingetreden oorlogstoestand een ietwat gewijzigd aspect kunnen verkrijgen, een verzaacting in totaal van het euvel kan uit die oorzaak nauwelijks verwacht worden. Tegemoet de noodzaak van tijdelijke verandering van velen, die onder de wapenen geroepen zijn, staat de verminderde werkgelegenheid, welke uit de inzinking van een deel van het bedrijfsleven dreigt te ontstaan. Het ligt dan ook in het voorname der Regering, op dit gebied het aangevallen werk onverdroten voort te zetten, al zal ook hier de uiterste efficiency moeten worden betracht en al zullen dus uitgaven, waarvan het nuttig rendement voor het betrekken belang problematisch is, moeten achterwege blijven. Krachtig zullen worden bevoordeld maatregelen van training en scholing (of herscholing) van werklooze arbeiders, mede als onderdeel van

het algemeene streven om de werkløzen, voorzoo'er eenigszins mogelijk, naar het normale bedrijfsleven terug te voeren. De gelden hiervoor worden op de ingedende begrooting aangevraagd, terwijl in verband met een en ander het wetsontwerp n°. 411, ter zake van de jeugdwerkløsheld, zal worden ingetrokken. Daarnaast zal staan de voortgezette terhandneming van productieve openbare werken, waarbij het begrip productiviteit niet beperkt behoeft te blijven tot rentabiliteit, maar reeds aanwezig kan worden geacht, indien door de werken economische waarden, liefst gepaard aan nieuwe blijvende werkgelegenheid, zullen worden verkregen. Tegen het aangaan van leeningen voor werken van *dien aard* zal bij de Regearing in beginsel geen bezwaar bestaan, al zal de nieuw ingetreden toestand de mogelijkheden in dit opzicht in hooge mate kunnen beperken.

Aan het voorafgaande moge nog een korte opmerking toegevoegd worden over de gemeentefinanciën.

Het bedrag van f 21,6 miljoen, dat blijktens het op blad. 11 vermeldde als nieuwe uitgaaf op het Rijksbudget zal worden uitgetrokken ten behoeve van de gemeenten (zijnde f 26,2 miljoen op de begrooting van Binnenlandsche Zaken, verminderd met f 4,6 miljoen, waarmee op de begrooting van Sociale Zaken de Rijksbijdrage aan het Werkløsheldssubsidiefonds wordt verlaagd), zal een zóódanige besteding moeten vinden, dat het, gevoegd bij hetgeen tot dusver reeds te dien aanzien op de Rijksbegrooting drukt, een redelijke, thans verkrijgbare, sanering van het gemeentelijk financieelwezen bevordert en op die wijze den weg effent tot herstel van de gemeentelijke zelfstandigheid.

In hoever dit doel op dit oogenblik reeds in bevredigende mate zal kunnen bereikt worden, moet voorshands, met name onder den ingetreden oorlogstoestand, in het midden worden gelaten. Dit neemt niet weg, dat juist de huidige omstandigheden de noodzaak vergrooven te bevorderen, dat het organisme der gemeenten weer op normale wijze kan functionneeren. Bij het wetsontwerp, dat eerlang zal moeten worden ingediend in verband met het feit, dat tegen 1 Januari 1940 de werkingsduur van de wet op het Werkløsheldssubsidiefonds afloopt, hoopt de Regearing zoo mogelijk reeds concrete voorstellen te doen en in elk geval van haar inzichten en voornemens in deze materie te doen blijken.

De cijfers van den **Kapitaaldienst** werden hierboven op pag. 10 medegedeeld.

Mede zijn op dezelfde pagina ter vergelijking de cijfers van de begrooting voor 1939 vermeld.

Een vergelijkend overzicht van het eindcijfer van den kapitaaldienst over verschillende jaren geeft geen voldoende inzicht in het feitelijke verloop van de kapitaalverplichtingen. Men behoort rekening te houden met de doeleinden, waarvoor de uitgaven worden gedaan. Het inzicht wordt belangrijk verbeterd, wanneer de kapitaalverstrekingen aan de Staatsbedrijven buiten beschouwing worden gelaten. Het betreft hier voornamelijk verstrekingen aan de rendabele Staatsbedrijven der P.T.T. en der Mijnen, waarvan de jaarlijkse verplichtingen uit de rekeningen van deze bedrijven worden gekweten. Verder kunnen eveneens de uitgaven voor het Muntwezen buiten beschouwing worden gelaten.

Ten slotte kan eveneens terzijde worden gesteld het voorschot aan het Werkløsheldssubsidiefonds, omdat het tekort op den gewonen dienst van dit fonds, voor de financiering waarvan bedoeld voorschot dient, in aanmerking is genomen bij de berekening van het algemeene budgetaire tekort, alsmede het voorschot aan het Gemeentefonds, omdat dit voorschot in zijn geheel zal worden terugontvangen.

Behoudens eenige uitzonderingen van minder beteekenis zijn de overige kapitaalverplichtingen, welke op de begrootingen — *met inbegrip van de suppletieve begrootingswetten* — zijn gebracht, voor de jaren 1937 t/m 1940 in het volgend overzicht tezamen gebracht:

In millioenen guldens.

Omschrijving:	1937	1938	1939	1940	Totaal
Volksgezondheid	7,—	7,—	7,—	7,—	28,—
Landbouw	—	—	0,73	1,20	1,93
Economische Zaken en Middenstand	3,90	1,95	0,50	—	6,35
Openbare werken, werk- verschaffing en verkeer	76,57	114,47	112,32	130,13	433,49
Landsverdediging . . .	22,35	65,77	107,47 24,—	82,67	302,26
Koloniën	—	—	0,15	0,15	0,30
	109,82	189,19	252,17	221,15	772,33

Opgemerkt wordt in de eerste plaats, dat de zg. mobilisatie-credieten *niet* in dit overzicht zijn opgenomen.

De credieten voor het Werkfonds, welke nimmer op de primitieve begrotingen worden geraamd, zijn over de jaren verdeeld naar de mate, waarin zij in die jaren werden geblokkeerd. Het thans aangevraagde crediet ad f 30 millioen, alsmede het crediet van f 21,6 millioen, dat nog aangevraagd zal worden, zijn over de jaren 1939 en 1940 ongeveer gelijk verdeeld.

Voor de 4 jaren, waarover het overzicht gegevens verstrekt, is het totaal aan nieuw aangegane kapitaalsverplichtingen niet minder dan circa f 772 millioen, d. i. bijna f 200 millioen per jaar.

Rijksfondsen en -bedrijven.

Ingevolge het bepaalde in artikel 87 der Comptabiliteitswet en artikel 11 der Bedrijvenwet worden bij de Rijksbegrooting voor het dienstjaar 1940 gelijktijdig ingediend de begrotingen der afzonderlijke Fondsen en der Staatsbedrijven voor gemeld dienstjaar, te weten van:

- A. het Tiendfonds.
- B. het Algemeen Burgerlijk Pensioenfonds.
- C. het Defensiefonds.
- E. het Verkeersfonds.
- F. het Zuiderzeefonds.
- FI. het Openbaar Lichaam „de Wieringermeer”.
- G. het Landbouwcrisisfonds.
- H. het Gemeentefonds.
- K. het Staatsbedrijf der Algemeene Landsdrukkerij.
- L. het Staatsbedrijf der Posterijen, Telegrafie en Telefonie.
- M. het Staatsmuntbedrijf.
- N. het Staatsbedrijf der Artillerie-Inrichtingen.
- O. het Staatsvischershavenbedrijf.
- P. de Staatsmijnen in Limburg.

De resultaten dezer begrotingen, voor zooveel leidende tot uitgaven ten laste van — of inkomsten ten bate van — de Rijksbegrooting, zijn opgenomen eenerzijds in de hoofdstukken der Rijksbegrooting van uitgaven, anderzijds verwerkt in de Middelen.

Ten slotte veroorlooft de ondergeteekende zich nog eenige mededeelingen te doen omtrent den stand der kas.

De kaspositie was op 15 September jl. als volgt:

Verplichtingen:

Schatkistbiljetten in omloop	f 123 025 000,—
Schatkistpromessen in omloop	154 000 000,—
Uitstaand schatkistpapier	f 277 025 000,—
Zilverbons in omloop	1 069 441,—
Voorschot door De Nederlandsche Bank inge- volge artikel 16 van haar octrooi verstrekt ...	7 402 489,08

Daggeldleeningen o/g	f 5 000 000,—
Schuld op ult. Augustus jl. aan de gemeenten wegens aan haar uit te keeren hoofdsom der personeele belasting, aandeel in de hoofdsom der grondbelasting en der gemeentefondsbelasting, alsmede opcenten op die belastingen en op de vermogensbelasting	10 549 916,53
Schuld aan Curaçao	1 744 512,03
Schuld aan het Algemeen Burgerlijk Pensioenfonds	145 205 647,29
Schuld aan het Staatsbedrijf der Posterijen, Telegrafie en Telefonie	176 637 708,58
Schuld aan het Landbouwcrisisfonds	52 377 856,12
Schuld aan de Rijksverzekeringsbank	52 017 332,93
Schuld aan de Rijkspostspaarbank	63 763 289,02
Schuld aan den Postchèque- en girodienst ...	13 502 846,70
Schuld aan de Indische Pensioenfonds ...	3 642 166,31
Schuld aan de Staatsmijnen	20 500 000,—
Schuld aan Kamers van Koophandel, Werkloozenkassen en andere instellingen	15 438 278,19
	f 845 926 483,78

Vorderingen:

Vordering in rekening-courant op:

Nederlandsch-Indië	f 59 866 656,96
Suriname	10 937 986,16
Kasvorderingen op het buitenland:	

a. Duitschland:

Krediet B f 77 857 861,78

b. Polen (relief-

krediet)

c. Oostenrijk

(levensmidde-

len en relief-

krediet)

15 878 128,—

93 869 889,78

Saldo-tegoed der postreke-

nngen van Rijkscomptabelen

41 550 037,50

Saldo-tegoed van het Rijk

bij de Bank voor Nederland-

sche Gemeenten

253 679,12

Vordering op het Staats-

bedrijf der Artillerie-Inrich-

tingen

15 248 455,80

Vordering op het Staats-

muntbedrijf

352 998,—

Vordering op het Staats-

vissershavenbedrijf

188 341,83

Vorderingen op andere in-

stellingen

150 000,—

222 418 045,15

f 623 508 438,63

Op 15 September 1939 waren geen kasgeldleeningen aan de gemeenten verstrekt.

*De Minister van Staat,
Minister van Financiën,*

BIJLAGEN,

behoorende bij de Nota, betreffende den toestand van 's Rijks financiën, overgelegd bij de ontwerp-Rijksbegrooting voor het dienstjaar 1940.

- A. Algemeene Verzamelstaat der Rijksbegrooting voor het dienstjaar 1940.
- B. Beknopt vergelijkend overzicht van de raming der middelen van de Rijksbegrooting voor het dienstjaar 1940.
- C. Vergelijkend overzicht tusschen de uitgaven en inkomsten en de saldi van de verschillende onderdeelen van de Begrootingshoofdstukken 1940 en 1939 (Gewone dienst).
- D. Staat van de opbrengst van Rijksmiddelen over de dienstjaren 1929 tot met en 1938.

Bijlage A.

ALGEMEENE VERZAMELSTAAT DER RIJKSBEGROTING VOOR HET DIENSTJAAR 1940.

TITEL A. GEWONE DIENST.

OMSCHRIJVING.	Geraamd voor 1940.	Toegestane uit- gaven en geraam- de Middelen voor 1939.	Verschil tusschen de raming voor 1940 en de bedragen, toegestaan (geraamd) voor 1939.		Vermoedelijk beloop der uit- gaven en vermoee- delijke opbrengst der Middelen voor 1938.
			Meer.	Minder.	
UITGAVEN.					
Totalen der titels A van de hoofd- stukken der begrooting van uitgaven.					
Hfdst. I. Huis der Koningin . . .	f 1 560 000,—	f 1 560 000,—			f 1 599 423,90
" II. Hooge Colleges van Staat en Kabinet der Koningin. . .	1 906 430,—	1 873 287,—	f 33 143,—		1 821 954,—
" II.A. Algemeene Zaken . . .	88 268,—	92 914,—		f 4 646,—	76 975,—
" III. Buitenlandsche Zaken. . .	3 855 000,—	3 807 785,—	47 215,—		3 750 832,83
" IV. Justitie . . .	28 057 210,—	27 569 697,—	487 513,—		26 914 989,69
" V. Binnenlandsche Zaken . .	29 428 433,—	32 992 742,—		3 564 309,—	30 177 549,—
" VI. Onderwijs, Kunsten en We- tenschappen . . .	148 547 706,—	146 006 570,—	2 541 136,—		142 854 079,—
" VII.A. Nationale Schuld . . .	146 292 070,—	148 009 743,—		1 717 673,—	140 043 802,—
" VII.B. Financiën . . .	63 916 652,—	64 192 870,—		276 218,—	61 211 385,—
" VIII. Defensie . . .	147 797 291,—	134 775 421,—	13 021 870,—		111 798 546,—
" IX. Waterstaat. . .	44 899 525,—	48 583 981,—		3 684 456,—	52 253 960,74
" X. Economische Zaken . . .	17 591 765,—	14 517 354,—	3 074 411,— ¹⁾		27 439 966,62
" XI. Sociale Zaken . . .	99 202 009,—	107 378 013,—		8 176 004,—	96 780 068,—
" XII. Koloniën. . .	13 330 813,—	13 342 409,—		11 596,—	11 627 586,—
" XIII. Onvoorziene Uitgaven. . .	30 000,—	30 000,—			9 673,02
MIDDELEN.					
Totaal van den ramingstaat (titel A).	f 746 503 172,—	f 744 732 786,—	f 19 205 288,—	f 17 434 902,—	f 708 360 790,80
			1 770 386,—		
		602 153 493,— ²⁾	138 943 370,—		738 986 548,—
Voordeelig saldo . . .					f 30 625 757,20
Nadeelig saldo. . .	f 5 406 309,—	f 142 579 298,—			

¹⁾ Tegenover deze verhooging staat, zooals uit Bijlage B blijkt, een aanzienlijke verhooging van de Middelen van hetzelfde departement. Deze factor speelt ook bij andere departementen/in 't algemeen bij de stijging van de Middelenraming ~~een rol~~.

²⁾ In de raming voor 1939 zijn niet begrepen de bij de wet van 27 December 1938 (*Staatsblad* n°. 413) verlengde belastingheffingen tot een totaal bedrag van f 114 565 000,—.

L en
HMM

TITEL B. KAPITAALDIENST.

OMSCHRIJVING.	Geraamd voor 1940.	Toegestane uit- gaven en geraam- de Middelen voor 1939.	Verschil tusschen de raming voor 1940 en de bedragen, toegestaan (geraamd) voor 1939.		Vermoedelijk beloop der uit- gaven en vermoede- lijke opbrengst der Middelen voor 1938.
			Meer.	Minder.	
UITGAVEN.					
Totalen der titels B van de hoofd- stukken der begrooting van uitgaven.					
Hfdst. V. Binnenlandsche Zaken . .	f 24 409 700,—	f 21 197 656,—	f 3 212 044,—		f 16 824 548,—
" VIIA. Nationale Schuld	11 000 000,—	11 000 000,—			1 673 884 000,—
" VIIB. Financiën	108 260 633,—	113 167 429,—		f 4 906 796,—	181 425 410,—
" VIIL. Defensie	84 232 421,—	98 838 850,—		14 606 429,—	38 942 769,—
" IX. Waterstaat.	16 345 600,—	14 978 070,—	1 367 530,—		11 860 752,72
" X. Economische Zaken . . .	1 200 000,—	1 228 000,—		28 000,—	2 049 023,73
" XI. Sociale Zaken	23 500 000,—	3 500 000,—	20 000 000,—		1 650 000,—
" XII. Koloniën.	147 500,—	147 500,—			
	f 269 095 854,—	f 264 057 505,—	f 24 579 574,— 5 038 349,—	19 541 225,—	f 1 926 636 503,45
MIDDELEN.					
Totaal van den ramingstaat (titel B)					
Voordeelig saldo	28 908 000,—	25 350 150,—	3 557 850,—		131 394 810,—
Nadeelig saldo.	f 240 187 854,—	f 238 707 355,—			f 1 795 241 693,45

GEHEELE DIENST.

S A L D I.	Geraamd voor 1940.	Vastgestelde begrooting 1939.	Vermoedelijke uitkomst dienst 1938.
Voordeelig saldo titel A			f 30 625 757,20
Nadeelig saldo " A	f 5 406 309,—	f 142 579 293,—	
Voordeelig saldo titel B			
Nadeelig saldo " B	240 187 854,—	238 707 355,—	1 795 241 693,45
Voordeelig saldo Geheele dienst. . .			
Nadeelig saldo " "	f 245 594 163,—	f 381 286 648,—	f 1 764 615 936,25

Bijlage B.

Beknopt vergelijkend overzicht van de Raming der

OMSCHRIJVING.		RAMING voor 1940.
TITEL A. GEWONE DIENST.		
Hoofdstuk I. Huis der Koningin		Memorie.
Hoofdstuk II. Hooge Colleges van Staat en Kabinet der Koningin	f	64 520,—
Hoofdstuk IIA. Departement van Algemeene Zaken		28 930,—
Hoofdstuk III. Departement van Buitenlandsche Zaken		986 786,—
Hoofdstuk IV. Departement van Justitie		5 788 820,—
Hoofdstuk V. Departement van Binnenlandsche Zaken		15 869 413,—
Hoofdstuk VI. Departement van Onderwijs, Kunsten en Wetenschappen		14 153 025,—
Hoofdstuk VIIA. Nationale Schuld		32 388 671,—
Hoofdstuk VII B. Departement van Financiën : ¹⁾		
Grondbelasting	f	10 780 000,—
Inkomstenbelasting, hoofdsom en opcenten		89 000 000,—
Vermogensbelasting, hoofdsom en opcenten		20 000 000,—
Verdedigingsbelasting I.		9 500 000,—
Belasting van de doode hand		27 000 000,—
Dividend- en tantièmebelasting, hoofdsom en opcenten		108 000 000,—
Invoerrechten		2 500 000,—
Statistiekrecht		1 800 000,—
Accijns op zout.		7 200 000,—
Accijns op geslacht		2 300 000,—
Accijns op wijn.		29 000 000,—
Accijns op gedistilleerd		8 500 000,—
Accijns op bier.		59 000 000,—
Accijns op suiker		36 000 000,—
Accijns op tabak		600 000,—
Belasting op gouden en zilveren werken		83 000 000,—
Omzetbelasting		4 800 000,—
Couponbelasting		20 000 000,—
Rechten en boeten van zegel		16 000 000,—
Rechten en boeten van registratie		44 000 000,—
Rechten en boeten van successie, van overgang bij overlijden en van schenking		
	f	578 980 000,—
Overige middelen betreffende Financiën		58 694 523,—
Totaal Hoofdstuk VII B.		637 674 523,—

¹⁾ In de raming voor 1939 van de belastingmiddelen zijn begrepen de heffingen, welke zijn verlengd bij de wet van 27 December 1938 (Staatsblad no. 413) tot een totaalbedrag van f 114 565 000,—.

Middelen van de Rijksbegrooting voor het dienstjaar 1940.

RAMING voor 1939.	VERSCHIL tusschen de raming voor 1940 en die voor 1939.			DIENSTJAAR 1938. Vermoedelijke opbrengst.
	Meer.		Minder.	
<i>Memorie.</i>				
f 62 525,—	f 1 995,—			f 64 399,—
33 947,—			f 5 017,—	28 755,—
992 336,—	54 450,—			1 061 803,—
5 638 110,—	100 710,—			5 641 057,—
14 640 770,—	1 228 643,—			15 198 483,—
13 500 910,—	652 115,—			14 201 876,—
30 740 155,—	1 648 516,—			29 522 617,—
f 10 703 000,—	f 77 000,—			f 10 464 900,—
82 500 000,—	6 500 000,—			89 998 000,—
21 000 000,—		f 1 000 000,—		21 438 000,—
10 500 000,—		1 000 000,—		11 329 000,—
2 000 000,—		2 000 000,—		2 110 454,—
27 000 000,—				24 623 954,—
96 000 000,—	12 000 000,—			99 152 027,—
2 500 000,—				2 460 007,—
2 000 000,—		200 000,—		1 981 016,—
7 500 000,—		300 000,—		7 424 848,—
2 250 000,—	50 000,—			2 263 528,—
28 050 000,—	950 000,—			28 921 244,—
8 000 000,—	500 000,—			8 119 599,—
56 100 000,—	2 900 000,—			56 853 630,—
36 000 000,—				36 512 954,—
575 000,—	25 000,—			577 095,—
82 000 000,—	1 000 000,—			77 132 030,—
5 500 000,—		700 000,—		4 996 632,—
23 000 000,—		3 000 000,—		21 112 051,—
16 500 000,—		500 000,—		16 605 609,—
48 000 000,—		4 000 000,—		50 321 940,—
f 567 678 000,—	f 24 002 000,—			f 574 398 518,—
56 864 294,—	f 11 302 000,—			53 832 111,—
	1 830 229,—			
f 624 542 294,—	13 132 229,—			628 230 629,—

OMSCHRIJVING.	R A M I N G voor 1940.
Hoofdstuk VIII. Departement van Defensie.	f 6 031 680,—
Hoofdstuk IX. Departement van Waterstaat	3 976 990,—
Hoofdstuk X. Departement van Economische Zaken	7 590 242,—
Hoofdstuk XI. Departement van Sociale Zaken	15 564 784,—
Hoofdstuk XII. Departement van Koloniën.	1 028 479,—
Hoofdstuk XIII. Overige ontvangsten.	<i>Memorie.</i>
Totaal Titel A. Gewone dienst	f 741 096 863,—
TITEL B. KAPITAALDIENST.	
Hoofdstuk VIIA. Nationale Schuld.	22 257 000,—
Hoofdstuk VIIB. Departement van Financiën	6 292 000,—
Hoofdstuk VIII. Departement van Defensie	<i>Memorie.</i>
Hoofdstuk IX. Departement van Waterstaat	159 000,—
Hoofdstuk X. Departement van Economische Zaken	200 000,—
Totaal Titel B. Kapitaaldienst	f 28 908 000,—

R A M I N G voor 1939.	V E R S C H I L tusschen de raming voor 1940 en die voor 1939.		DIENSTJAAR 1938 Vermoedelijke opbrengst.
	Meer.	Minder.	
f 5 574 737,—	f 456 943,—		f 5 325 971,—
2 619 692,—	1 357 298,—		3 977 341,—
5 150 410,—	2 439 832,—		20 339 831,—
12 587 468,—	2 977 316,—		14 814 429,—
695 139,—	333 340,—		579 217,—
Memorie.			140,—
f 716 718 493,—	f 24 378 370,—		f 738 986 548,—
19 551 850,—	2 705 150,—		29 719 384,—
5 507 000,—	785 000,—		101 147 653,—
—,—			—,—
111 300,—	47 700,—		282 807,—
180 000,—	20 000,—		244 966,—
f 25 350 150,—	f 3 557 850,—		f 131 394 810,—

Bijlage C.

**VERGELIJKEND OVERZICHT TUSSCHEN DE UITGAVEN EN INKOMSTEN EN DE SALDI VAN DE
VERSCHILLENDE ONDERDEELLEN VAN DE BEGROOTINGSHOOFDSTUKKEN 1940 EN 1939.**

(GEWONE DIENST.)

Hoofdstuk der Begrooting.	Onderwerpen.	1940.				1939.			
		Uit- gaven.	Ont- vangsten.	Nadeelig saldo.	Voordeelig saldo.	Uit- gaven.	Ont- vangsten.	Nadeelig saldo.	Voordeelig saldo.
I. Huis der Koningin.	—	f 1 560 000	<i>Memorie</i>	f 1 560 000	—	f 1 560 000	<i>Memorie</i>	f 1 560 000	—
II. Hooge Colleges van Staat en Kabinet der Koningin	Staten-Generaal	f 1 155 521	f 27 320	f 1 128 201	—	f 1 155 810	f 26 100	f 1 129 710	—
	Raad van State	174 330	10 150	164 180	—	174 316	9 765	164 551	—
	Algemeene Rekenkamer . . .	352 159	21 600	330 559	—	324 349	21 420	302 929	—
	Kanselarij der Nederlandsche Orden	33 045	600	32 445	—	26 182	640	25 542	—
	Kabinet der Koningin	72 071	4 850	67 221	—	71 855	4 600	67 255	—
	Pensioensuitgaven/ontvangsten voor zoover niet opgenomen in andere afdeelingen . . .	104 476	<i>Memorie</i>	104 476	—	104 076	<i>Memorie</i>	104 076	—
	Overige uitgaven/ontvangsten	14 828	<i>Memorie</i>	14 828	—	16 699	<i>Memorie</i>	16 699	—
	Totaal	f 1 906 430	f 64 520	f 1 841 910	—	f 1 873 287	f 62 525	f 1 810 762	—
IIA. Algemeene Zaken.	Departement	f 81 173	f 3 230	f 77 943	—	f 85 969	f 3 510	f 82 459	—
	Hooge Raad van Adel	5 845	25 700	—	f 19 855	5 695	30 405	—	f 24 710
	Pensioensuitgaven/ontvangsten voor zoover niet opgenomen in andere afdeelingen . . .	<i>Memorie</i>	<i>Memorie</i>	—	—	<i>Memorie</i>	32	—	32
	Overige uitgaven/ontvangsten betreffende Algemeene Zaken	1 250	<i>Memorie</i>	1 250	—	1 250	<i>Memorie</i>	1 250	—
	Totaal	f 88 268	f 28 930	f 79 193	f 19 855	f 92 914	f 33 947	f 83 709	f 24 742
	Nad. saldo van het hoofdstuk			59 338				58 967	
III. Buitenland- sche Zaken.	Departement	f 354 971	f 726 100	—	f 371 129	f 356 072	f 697 550	—	f 341 478
	Buitenlandse zendingen en Consulaten	2 940 608	235 200	f 2 705 408	—	2 874 870	212 300	f 2 662 570	—
	Bevordering van belangen van Nederland en Nederlanders in het buitenland	40 525	2 356	38 169	—	48 525	2 356	46 169	—
	Algemeene Internationale samenwerking	364 938	20 130	344 808	—	370 938	20 130	350 808	—
	Pensioensuitgaven/ontvangsten voor zoover niet opgenomen in andere afdeelingen . . .	91 251	<i>Memorie</i>	91 251	—	91 251	<i>Memorie</i>	91 251	—
	Overige uitgaven/ontvangsten betreffende Buitenlandse Zaken	62 707	3 000	59 707	—	66 129	<i>Memorie</i>	66 129	—
	Totaal	f 3 855 000	f 986 786	f 3 239 343	f 371 129	f 3 807 785	f 932 336	f 3 216 927	f 341 478
	Nad. saldo van het hoofdstuk			2 868 214				2 875 449	

Hoofdstuk der Begrooting.	Onderwerpen.	1940.				1939.			
		Uit- gaven.	Ont- vangsten.	Nadeelig saldo.	Voordeelig saldo.	Uit- gaven.	Ont- vangsten.	Nadeelig saldo.	Voordeelig saldo.
IV. Justitie.	Departement	f 583 250	f 31 600	f 551 650	—	f 574 369	f 34 500	f 539 869	—
	Burgerlijke Rechtspraak . . .	5 962 093	3 230 400	2 731 693	—	5 946 019	3 280 400	2 665 619	—
	Militaire Rechtspraak	77 603	8 550	69 053	—	70 174	7 700	62 474	—
	Centrale Raad van Beroep, Raden van Beroep bedoeld in artikel 1 der Beroepswet en Ambtenarengerechten. .	345 185	20 850	324 335	—	350 042	20 850	329 192	—
	Raden van Beroep (D.B.) . .	161 110	5 400	155 710	—	159 361	5 200	154 161	—
	Zaken van Algemeen Justiti- eelen aard	302 259	Memorie	302 259	—	302 259	Memorie	302 259	—
	Politie	7 672 768	260 600	7 412 168	—	7 580 385	244 600	7 335 785	—
	Gevangenen en Rijkswerk- inrichtingen.	5 188 005	1 680 000	3 508 005	—	5 054 187	1 587 600	3 466 587	—
	Rijkstucht- en Opvoedings- wezen	4 874 380	85 400	4 788 980	—	4 632 301	87 300	4 545 001	—
	Uitvoering der Psychopathen- wetten.	415 564	49 000	366 564	—	393 795	25 300	368 495	—
	Reclasseering	279 678	2 400	277 278	—	283 702	2 200	281 502	—
	Uitvoering der wet op het Levensverzekeringsbedrijf 1922 (<i>Staatsblad</i> n°. 716) .	188 951	188 950	1	—	171 932	171 932	—	—
	Centraal Bureau van Bijstand, bedoeld bij het Kon. besluit van 20 Mei 1933 (<i>Staatsblad</i> n°. 292) tot vaststelling van een algemeenen maatregel van bestuur bedoeld in art. 73a der wet op het notarisambt	24 921	24 920	1	—	24 178	24 178	—	—
	Pensioensuitgaven/ontvang- sten, voor zoover niet opgeno- men in de andere afdeelingen	1 574 000	8 000	1 566 000	—	1 571 000	8 000	1 563 000	—
	Overige uitgaven/ontvangsten betreffende Justitie	407 443	142 750	264 693	—	455 993	138 350	317 643	—
	Totaal	f 28 057 210	f 5 738 820	f 22 318 390	—	f 27 569 697	f 5 638 110	f 21 931 587	—
V. Binnenland- sche Zaken.	Departement	f 454 789	f 26 300	f 428 489	—	f 453 515	f 24 800	f 428 715	—
	Binnenlandsch Bestuur . . .	8 924 309	602 873	8 321 436	—	9 877 886	590 573	9 287 313	—
	Bevolking	112 283	950	111 333	—	118 658	880	117 778	—
	Luchtbescherming	500 000	1 800	498 200	—	—	—	—	—
	Krankzinnigenwezen.	743 541	134 955	608 586	—	750 668	131 431	619 237	—
	Armwezen	1 959 759	156 230	1 803 529	—	2 304 374	127 680	2 176 694	—
	Volkshuisvesting	9 659 913	81 900	9 578 013	—	12 193 441	83 725	12 109 716	—
	Nederlandsche Staatscourant, Handelingen der Staten-Ge- neraal en Staatsblad . . .	317 741	267 450	50 291	—	320 043	269 300	50 743	—
	Algemeene Landsdrukkerij . .	Memorie	100 000	—	f 100 000	Memorie	100 000	—	f 100 000
	Staatsbedrijf der Posterijen, Telegrafie en Telefonie . .	Memorie	10 000 000	—	10 000 000	Memorie	8 500 000	—	8 500 000
	Pensioensuitgaven/ontvangsten voor zoover niet opgenomen in andere afdeelingen . . .	4 683 897	2 494 858	2 189 039	—	4 683 897	2 596 100	2 087 797	—
	Overige uitgaven/ontvangsten betreffende Binnenlandsche Zaken	70 584	480	70 104	—	75 175	1 196	73 979	—
	Rijkspostspaarbank	2 001 617	2 001 617	—	—	2 215 085	2 215 085	—	—
	Totaal	f 29 428 433	f 15 869 413	f 23 659 020	f 10 100 000	f 32 992 742	f 14 640 770	f 26 951 972	f 8 600 000
	Nad. saldo van het hoofdstuk			13 559 020				18 351 972	

Hoofdstuk der Begrooting.	Onderwerpen.	1940.				1939.			
		Uit- gaven.	Ont- vangsten.	Nadeelig saldo.	Voordeelig saldo.	Uit- gaven.	Ont- vangsten.	Nadeelig saldo.	Voordeelig saldo.
VI. Onderwijs, Kunsten en Wetenschap- pen.	Departement	f 575 493 f	40 500 f	534 993	—	f 565 677 f	40 900 f	524 777	—
	Hooger Onderwijs.	10 236 905	3 212 800	7 024 105	—	10 238 510	3 116 150	7 122 360	—
	Voorbereidend Hooger en Mid- delbaar Onderwijs.	12 427 936	2 024 000	10 403 936	—	12 757 100	1 828 900	10 928 200	—
	Nijverheidsonderwijs.	13 837 755	90 450	13 747 305	—	13 100 141	96 950	13 003 191	—
	Lager Onderwijs	92 785 207	8 309 480	84 475 727	—	90 857 150	7 964 480	82 892 670	—
	Overige uitgaven/ontvangsten betreffende het Onderwijs .	364 591	145 900	218 691	—	363 785	120 725	243 060	—
	Kunsten en Wetenschappen .	2 737 309	164 895	2 572 414	—	2 686 248	157 805	2 528 443	—
	Pensioensuitgaven/ontvangsten voor zoover niet opgenomen in andere afdelingen . . .	14 270 000	165 000	14 105 000	—	13 656 350	175 000	13 481 350	—
	Overige uitgaven/ontvangsten betreffende Onderwijs, Kun- sten en Wetenschappen . .	1 312 510	Memorie	1 312 510	—	1 781 609	Memorie	1 781 609	—
	Totaal	f 148 547 706 f	f 14 153 025 f	f 134 394 681	—	f 146 006 570 f	f 13 500 910 f	f 132 505 660	—
VIIA. Nationale Schuld.	Gevestigde Schuld	f 130 595 070 f	f 24 887 074 f	f 105 707 996	—	f 132 022 243 f	24 655 880 f	107 366 363	—
	Kasvoorzieningen	15 530 000	7 501 597	8 028 403	—	15 810 000	6 084 275	9 725 725	—
	Overige uitgaven/ontvangsten	167 000	Memorie	167 000	—	177 500	Memorie	177 500	—
	Totaal	f 146 292 070 f	f 32 388 671 f	f 113 903 399	—	f 148 009 743 f	f 30 740 155 f	f 117 269 588	—
	Departement	f 1 018 753 f	58 500 f	960 253	—	f 1 007 438 f	56 480 f	950 958	—
VIIB. Financiën.	Grootboeken der Nat. schuld en Agentschap van het Minis- terie van Financiën te Amsterdam.	99 480	59 345	40 135	—	102 421	60 420	42 001	—
	Muntwezen.	56 000	2 300 000	—	f 2 244 000	56 000	2 880 000	—	f 2 824 000
	Rijksinkoopbureau	213 067	22 520	190 547	—	200 208	19 040	181 168	—
	Dienst der Belastingen . . .	32 358 160 ¹⁾	7 735 200	24 622 960	—	32 430 209 ¹⁾	7 260 900	25 169 309	—
	Dienst der Domeinen	1 004 033	2 598 200	—	1 594 167	970 131	2 334 300	—	1 364 169
	Rijksgebouwdienst	90 519	60 900	29 619	—	91 776	59 100	32 676	—
	Eerediensten	2 590 914	—	2 590 914	—	2 586 050	—	2 586 050	—
	Pensioensuitgaven/ontvangsten voor zoover niet opgenomen in andere afdelingen . . .	3 075 773	12 000	3 063 773	—	3 080 773	14 000	3 066 773	—
	Garanties door het Rijk ver- leend	59 200	—	59 200	—	59 500	—	59 500	—
	Deelneming in ondernemingen	95 411	200 000	—	104 589	96 744	140 000	—	43 256
	Voorschotten uit 's Rijks Schatkist.	10 274 080	42 271 948	—	31 997 868	10 421 950	41 734 424	—	31 312 474
	Overige uitgaven/ontvangsten van het Departement van Financiën	12 981 262	3 375 910	9 605 352	—	13 089 670	2 305 630	10 784 040	—
	Totaal	f 63 916 652 f	f 58 694 523 f	f 41 162 753 f	35 940 624 f	f 64 192 870 f	56 864 294 f	f 42 872 475 f	35 543 899
	Nad. saldo van het hoofdstuk			5 222 129				7 328 576	

¹⁾ Zonder belastingmiddelen.

Hoofdstuk der Begrooting.	Onderwerpen.	1940.				1939.			
		Uit- gaven.	Ont- vangsten.	Nadeelig saldo.	Voordeelig saldo.	Uit- gaven.	Ont- vangsten.	Nadeelig saldo.	Voordeelig saldo.
VIII. Defensie.	Departement	f 2 199 375	f 106 000	f 2 093 375	—	f 1 686 305	f 96 000	f 1 590 305	—
	<i>Militaire uitgaven.</i>								
	Materieel der Zeemacht, Rijks- werf en Maritieme inrichtin- gen	28 661 198	238 100	28 423 098	—	26 838 780	199 027	26 639 753	—
	Materieel der landmacht . . .	12 215 761	315 000	11 900 761	—	9 948 466	333 500	9 614 966	—
	Personeel	55 869 957	3 079 735	52 790 222	—	49 631 581	2 795 340	46 836 241	—
	Studiën, Onderwijs en Oefenin- gen	4 232 940	428 050	3 804 890	—	3 769 282	349 175	3 420 107	—
	Overige korpsen en inrichtingen van de landmacht, waarvan de kosten afzonderlijk wor- den geraamd	13 539 537	549 575	12 989 962	—	11 916 684	545 075	11 371 609	—
	Pensioensuitgaven/ontvangsten voor zoover niet opgenomen in andere afdelingen . . .	19 030 000	172 200	18 857 800	—	19 180 000	172 800	19 007 200	—
	Non-activiteitsjaarwedden e.d. van militairen der landmacht en lijfrenten	53 559	5 000	48 559	—	73 939	6 000	67 939	—
	Artillerie-Inrichtingen	<i>Memorie</i>	<i>Memorie</i>	—	—	<i>Memorie</i>	<i>Memorie</i>	—	—
	Vestingstelsel	226 500	—	226 500	—	236 900	—	236 900	—
	Rente en aflossing van kapitaal	3 644 328	—	3 644 328	—	3 619 665	—	3 619 665	—
	Subsidiën, gratificatiën en der- gelijke uitgaven.	1 703 930	—	1 703 930	—	1 632 637	—	1 632 637	—
	Overige militaire uitgaven/ont- vangsten	1 405 548	3 500	1 402 048	—	1 017 060	3 800	1 013 260	—
	<i>Niet-militaire uitgaven.</i>								
	Loodswezen, betonning, beba- kening, verlichting, zeemer- ken, kustwacht en storm- waarschuwingsdienst . . .	3 683 369	1 128 520	2 554 849	—	3 879 244	1 068 520	2 810 724	—
	Hydrografie	85 589	5 100	80 489	—	80 678	5 100	75 578	—
	Pensioensuitgaven/ontvangsten voor zoover niet opgenomen in andere afdelingen . . .	1 047 000	800	1 046 200	—	1 047 000	300	1 046 700	—
	Overige niet-militaire uitgaven/ ontvangsten	64 700	<i>Memorie</i>	64 700	—	85 700	<i>Memorie</i>	85 700	—
	<i>Overige uitgaven/ontvangsten tot het Hoofdstuk behoorende.</i>								
	Overige uitgaven/ontvangsten tot het Hoofdstuk behooren- de	134 000	100	133 900	—	131 500	100	131 400	—
		f147 797 291	f 6 031 680	f141 765 611	—	f134 775 421	f 5 574 737	f129 200 684	—

Hoofdstuk der Begrooting.	Onderwerpen.	1940.				1939.			
		Uit- gaven.	Ont- vangsten.	Nadeelig saldo.	Voordeelig saldo.	Uit- gaven.	Ont- vangsten.	Nadeelig saldo.	Voordeelig saldo.
IX. Waterstaat (inclusief Ver- keersfonds, Zuiderzee- fonds en het openbaar lichaam „De Wieringer- meer”).	Departement	f 387 004	f 19 200	f 367 804	—	f 337 870	f 18 200	f 319 670	—
	Waterstaat	6 492 078	128 089	6 363 989	—	6 528 480	115 000	6 413 480	—
	Geologische Stichting	60 000	—	60 000	—	60 000	—	60 000	—
	Luchtvaart	1 814 526	191 312	1 623 214	—	1 548 353	182 028	1 366 325	—
	Spoor- en tramwegen	22 011 573	234 509	21 777 064	—	24 329 208	212 639	24 116 569	—
	Autobusdiensten	Memorie	Memorie	—	—	—	—	—	—
	Koninklijk Nederlandsch Me- teorologisch Instituut	245 999	12 400	233 599	—	224 596	11 450	213 146	—
	Mijnwezen	132 810	3 577 900	—	f 3 445 090	131 200	2 213 900	—	f 2 082 700
	Staatsvisserijhavensbedrijf . .	394 340	Memorie	394 340	—	331 810	Memorie	331 810	—
	Zuiderzeefonds	9 041 354	1 938 600	7 102 754	—	9 413 057	2 416 190	6 996 867	—
	Pensioensuitgaven/ontvangsten voor zoover niet opgeno- men in andere afdelingen	1 014 000	239 401	774 599	—	1 014 000	261 142	752 858	—
	Waterwegen	9 035 148	731 467	8 303 681	—	8 357 161	656 644	7 700 517	—
	Scheepvaart	1 197 560	379 655	817 905	—	1 293 269	377 550	915 719	—
	Toezicht vervoer ontplofbare stoffen	23 994	13 900	10 094	—	23 699	10 900	12 799	—
X. Economische Zaken.	Landwegen	30 079 082	33 805 000	—	3 725 918	31 143 615	32 566 386	—	1 422 771
	Overige uitgaven/ontvangsten betreffende Waterstaat . . .	264 500	Memorie	264 500	—	270 000	Memorie	270 000	—
	Totaal	f 82 193 968	f 41 271 433	f 48 093 543	f 7 171 008	f 85 006 318	f 39 042 029	f 49 469 760	f 3 505 471
	Nad. saldo van het hoofdstuk			40 922 535				45 964 289	
	Departement	f 1 726 557	f 409 000	f 1 317 557	—	f 1 379 276	f 65 000	f 1 314 276	—
	Handel en Nijverheid	4 531 277	2 755 450	1 775 827	—	4 172 424	2 667 930	1 504 494	—
	Landbouw	8 130 228	1 921 507	6 208 721	—	7 682 090	1 753 540	5 928 550	—
	Visserij	292 777	151 785	140 992	—	258 930	154 135	104 795	—
	Accountantsdienst	587 400	474 500	112 900	—	533 400	434 000	99 400	—
	Centrale Crisis-Contrôledienst.	1 800 000	1 800 000	—	—	—	—	—	—
	Rijksbureau ter voorbereiding van de voedselvoorziening in oorlogstijd	155 000	1 000	154 000	—	117 320	—	117 320	—
	Pensioensuitgaven/ontvangsten voor zoover niet opgenomen in andere afdelingen	192 500	7 000	185 500	—	192 500	10 475	182 025	—
	Overige uitgaven/ontvangsten betreffende Economische Zaken	176 026	70 000	106 026	—	181 414	65 330	116 084	—
	Totaal	f 17 591 765	f 7 590 242	f 10 001 523	—	f 14 517 354	f 5 150 410	f 9 366 944	—

Hoofdstuk der Begrooting.	Onderwerpen.	1940.				1939.			
		Uit- gaven.	Ont- vangsten.	Nadeelig saldo.	Voordeelig saldo.	Uit- gaven.	Ont- vangsten.	Nadeelig saldo.	Voordeelig saldo.
XI. Sociale Zaken	Departement	f 1 502 795	f 39 900	f 1 462 895	—	f 1 322 951	f 34 500	f 1 288 451	—
	Arbeid	1 432 398	89 250	1 343 148	—	1 385 880	85 900	1 299 980	—
	Arbeidersverzekering	18 285 206	700	18 284 506	—	22 735 825	700	22 735 125	—
	Volksgezondheid	3 606 837	789 450	2 817 387	—	3 291 478	648 830	2 642 648	—
	Werkloosheidsverzekering en Arbeidsbemiddeling	11 304 161	5 380 104	5 924 057	—	11 466 750	5 482 600	5 984 150	—
	Werkverruiming, Steunverlee- ning en Jeugdzorg	62 626 408	9 252 380	53 374 028	—	66 722 634	6 321 938	60 400 696	—
	Pensioensuitgaven/ontvangsten voor zoover niet opgenomen in andere afdeelingen	323 500	13 000	310 500	—	323 500	13 000	310 500	—
	Overige uitgaven/ontvangsten betreffende Sociale Zaken.	120 704	Memorie	120 704	—	128 995	Memorie	128 995	—
	Totaal	f 99 202 009	f 15 564 784	f 83 637 225	—	f 107 378 013	f 12 587 468	f 94 790 545	—
XII. Koloniën.	Departement	f 866 850	f 569 500	f 297 350	—	f 879 408	f 569 000	f 310 408	—
	Suriname	4 088 419	191 000	3 897 419	—	3 776 166	3 000	3 773 166	—
	Curaçao	912 617	267 379	645 238	—	722 357	122 539	599 818	—
	Pensioensuitgaven/ontvangsten voor zoover niet opgenomen in de vorige afdeelingen . . .	144 000	600	143 400	—	143 000	600	142 400	—
	Overige uitgaven/ontvangsten	7 318 927	Memorie	7 318 927	—	7 821 478	Memorie	7 821 478	—
	Totaal	f 13 330 813	f 1 028 479	f 12 302 334	—	f 13 342 409	f 695 139	f 12 647 270	—
XIII. Onvoorziene Uitgaven.	Onvoorziene uitgaven/ont- vangsten	f 30 000	Memorie	f 30 000	—	f 30 000	Memorie	f 30 000	—
Belastingen.	—	—	f 578 980 000	—	f 578 980 000	—	¹⁾ f 567 678 000	—	f 567 678 000

¹⁾ In de raming voor 1939 van de belastingmiddelen zijn begrepen de heffingen, welke zijn verlengd bij de wet van 27 December 1938 (Staatsblad n°. 413), tot een totaalbedrag van f 114 565 000.

RECAPITULATIE.

Hoofdstukken.	1940.				1939.			
	Uitgaven.	Ontvangsten.	Nadeelig saldo.	Voordeelig saldo.	Uitgaven.	Ontvangsten.	Nadeelig saldo.	Voordeelig saldo.
I. Huis der Koningin	f 1 560 000	<i>Memorie</i>	f 1 560 000	—	f 1 560 000	<i>Memorie</i>	f 1 560 000	—
II. Hooge Colleges van Staat en Kabinet der Koningin . . .	1 906 430	f 64 520	1 841 910	—	1 873 287	f 62 525	1 810 762	—
IIA. Algemeene Zaken	88 268	28 930	59 338	—	92 914	33 947	58 967	—
III. Buitenlandsche Zaken . . .	3 855 000	986 786	2 868 214	—	3 807 785	932 336	2 875 449	—
IV. Justitie	28 057 210	5 738 820	22 318 390	—	27 569 697	5 638 110	21 931 587	—
V. Binnenlandsche Zaken . . .	29 428 433	15 869 413	13 559 020	—	32 992 742	14 640 770	18 351 972	—
VI. Onderwijs, Kunsten en Wetenschappen	148 547 706	14 153 025	134 394 681	—	146 006 570	13 500 910	132 505 660	—
VIIA. Nationale Schuld	146 292 070	32 388 671	113 903 399	—	148 009 743	30 740 155	117 269 588	—
VIIB. Financiën	63 916 652	¹⁾ 58 694 523	5 222 129	—	64 192 870	¹⁾ 56 864 294	7 328 576	—
VIII. Defensie	147 797 291	6 031 680	141 765 611	—	134 775 421	5 574 737	129 200 684	—
IX. Waterstaat (inclusief Verkeersfonds, Zuiderzeefonds en het openbaar lichaam „de Wieringermeer”).	82 193 968	41 271 433	40 922 535	—	85 006 318	39 042 029	45 964 289	—
X. Economische Zaken	17 591 765	7 590 242	10 001 523	—	14 517 354	5 150 410	9 366 944	—
XI. Sociale Zaken	99 202 009	15 564 784	83 637 225	—	107 378 013	12 587 468	94 790 545	—
XII. Koloniën	13 330 813	1 028 479	12 302 334	—	13 342 409	695 139	12 647 270	—
XIII. Onvoorziene uitgaven . . .	30 000	<i>Memorie</i>	30 000	—	30 000	<i>Memorie</i>	30 000	—
Belastingen	—	578 980 000	—	f 578 980 000	—	²⁾ 567 678 000	—	f 567 678 000
Totaal	f 783 797 615	f 778 391 306	f 584 386 309	f 578 980 000	f 781 155 123	f 753 140 830	f 595 692 293	f 567 678 000
		Nadeelig saldo van de geheele begrooting . .	5 406 309			Nadeelig saldo van de geheele begrooting . .	28 014 293	

¹⁾ Zonder belastingen.

²⁾ In de raming voor 1939 van de belastingmiddelen zijn begrepen de heffingen, welke zijn verlengd bij de wet van 27 December 1938 (*Staatsblad* n°. 413), tot een totaalbedrag van f 114 565 000.

Bijlage D.

Staat van de opbrengst van Rijks middelen

BENAMING DER MIDDELEN.	Dienst 1929.	Dienst 1930.	Dienst 1931.	Dienst 1932.	Dienst 1933.
<i>Belastingen in verband met de buitengewone omstandigheden.</i>					
Oorlogswinstbelasting	—	f 218,87	f 16 048,98	—	f 44 594,22
<i>Overige belastingen.</i>					
Grondbelasting.	f 21 502 443,86	f 21 998 449,04	f a) 5 824 601,87	f 5 823 374,54	f 5 931 892,65
Personeele belasting.	27 942 781,57	29 838 509,35	b) 2 666 246,47	b) 13 421,76	—
Inkomstenbelasting	87 091 531,62	90 145 293,81	85 753 069,50	70 460 092,43	56 724 507,56
Dividend- en tantiëmebelasting	22 378 045,29	20 238 694,94	18 738 382,01	14 276 747,74	10 204 923,12
Vermogensbelasting	15 128 960,51	15 276 186,25	14 843 318,99	12 209 538,08	11 867 451,94
Verdedigingsbelasting I					
Belasting van de doode hand					
Accijns op suiker	48 627 258,51	53 136 991,95	52 628 685,13	52 867 264,05	b) 65 433 357,28
” ” wijn	2 659 367,53	2 581 142,23	2 308 966,08	2 297 154,55	1 473 380,55
” ” binnenlandsch en buitenlandsch gedistilleerd	j) 35 491 132,45	j) 36 827 662,86	j) 37 335 584,65	j) 32 849 724,18	30 974 315,75
” ” zout	1 979 773,23	2 156 100,38	2 098 338,46	2 249 205,94	2 011 121,13
” ” bier	14 968 124,17	15 634 617,91	14 429 988,57	11 452 961,30	b) 11 393 004,67
” ” geslacht	12 386 847,57	11 345 391,67	8 570 123,32	6 690 429,98	6 875 081,07
” ” tabak	26 458 652,18	28 818 611,17 ⁵	29 134 197,12	26 109 253,50 ⁵	22 462 265,84
Zegelrechten	27 904 783,26	25 738 852,47	22 731 677,51	16 808 277,81	14 786 537,84
Registratierechten	33 971 560,60	23 031 384,56	14 557 017,27	10 330 659,16	11 009 459,31
Rechten van successie en van overgang bij overlijden	50 410 123,13	43 945 370,82	46 992 335,32	35 862 236,44	32 435 734,98
Rechten op den invoer.	67 370 195,25	67 126 122,13	p) 64 151 248,49	p) 81 135 460,48	p) 95 808 279,72
Belasting op gouden en zilveren werken . .	1 078 691,68	1 081 301,60	888 914,96	721 436,62	727 531,70
Omzetbelasting					
Statistiekrecht.	4 655 259,33	4 029 945,13	3 124 578,26	r) 2 120 546,70	r) 2 009 399,05 ⁵
Couponbelasting					
Loodsgelden.	f 502 005 531,79	f 492 950 628,27 ⁵	f 427 277 273,98	f 384 277 790,26 ⁵	f 382 128 244,16 ⁵
	5 164 991,41	4 907 457,97	4 319 011,85	3 495 953,24	3 627 296,58
Algemeen totaal	f 507 170 523,20	f 497 858 086,24 ⁵	f 431 596 285,83	f 387 773 743,50 ⁵	f 385 755 540,74 ⁵

over de dienstjaren 1929 tot en met 1938.

Dienst 1934.	Dienst 1935.	Dienst 1936.	Dienst 1937. (Voorloopig.)	Dienst 1938. (Voorloopig.)	TOELICHTINGEN.
—	—	—	—	—	Zie voor toelichtingen blz. 18 en 19.
<i>a)</i> f 9 721 888,61 — <i>c)</i> 60 086 626,39 <i>d)</i> 13 157 144,57 <i>e)</i> 17 800 826,72 <i>f)</i> 9 115 861,66 <i>g)</i> 1 284 247,— <i>h)</i> 52 921 557,41 <i>i)</i> 2 718 587,48	f 9 942 032,50 — <i>c)</i> 67 462 490,48 10 479 738,13 <i>e)</i> 18 194 975,92 8 720 134,93 1 994 323,— <i>h)</i> 53 826 171,92 <i>i)</i> 2 114 216,48	f 10 159 675,20 — <i>c)</i> 69 040 944,89 <i>d)</i> 13 813 165,59 <i>e)</i> 18 566 459,62 8 425 951,46 <i>g)</i> 1 737 632,— 53 189 230,29 <i>i)</i> 1 950 395,37	f 10 304 485,21 — <i>c)</i> 72 515 353,56 22 378 009,24 20 532 673,14 10 636 610,85 1 988 744,— 55 300 287,08 2 204 290,09	f 10 464 900,— — 89 998 000,— 24 623 954,— 21 438 000,— 11 329 000,— 2 110 454,— 56 853 630,— 2 263 528,—	
<i>j)</i> 30 344 425,27 2 117 571,99 <i>k)</i> 10 201 836,30 6 457 837,47 <i>l)</i> 31 341 347,63 ⁵ <i>m)</i> 17 509 247,42 11 302 455,89 34 840 211,43 <i>p)</i> 82 190 127,34 497 373,56 <i>q)</i> 54 416 491,72 1 769 815,48 <i>s)</i> 4 719 825,17 ⁵	28 387 354,70 2 041 785,76 <i>k)</i> 8 446 235,51 5 943 016,37 33 963 299,15 ⁵ <i>m)</i> 16 109 659,25 10 531 053,72 34 707 931,48 <i>p)</i> 89 239 047,14 497 040,78 60 943 842,69 <i>r)</i> 1 640 377,09 5 705 425,31 ⁵	27 774 046,08 1 774 052,18 7 166 666,88 6 335 824,54 33 810 111,37 <i>m)</i> 19 844 628,55 <i>n)</i> 9 760 351,09 <i>o)</i> 38 136 445,66 <i>p)</i> 86 243 265,48 499 568,25 62 273 764,70 1 814 263,36 ⁵ 5 778 104,09 ⁵	28 445 658,30 1 804 516,34 7 814 399,44 7 357 214,94 35 336 082,12 ⁵ <i>m)</i> 32 561 408,68 16 647 004,39 <i>o)</i> 45 030 244,77 <i>p)</i> 97 259 527,66 571 390,53 74 157 933,11 2 770 097,29 6 321 551,61	28 921 244,— 1 931 016,— 8 119 599,— 7 424 848,— 36 512 954,— 21 112 051,— 16 605 609,— 50 321 940,— <i>p)</i> 99 152 027,— 577 095,— 77 132 030,— <i>r)</i> 2 460 007,— 4 996 632,—	
f 454 515 306,52 3 639 035,94	f 470 890 152,32 <i>l)</i> 2 629 721,08	f 478 094 546,66 <i>l)</i> 657 021,94	f 551 937 482,35 ⁵ <i>l)</i> 876 873,15	f 574 398 518,— 665 082,—	
f 458 154 342,46	f 473 519 873,40	f 478 751 568,60	f 552 814 355,50 ⁵	f 575 033 600,—	

a) De opbrengst der grondbelasting betreft een vierde van de hoofdsom dezer belasting. De overige drie vierden worden niet ingang van 1 Januari 1931 uitgekeerd aan de gemeenten (wet van 15 Juli 1929, *Staatsblad* n°. 388). De belasting is krachtens de wet van 8 December 1933 (*Staatsblad* n°. 663) verhoogd met 20 opcenten op de aanslagen wegens gebouwde eigendommen, over de belastingjaren 1934 t/m 1938, nader verlengd bij de wet van 27 December 1938 (*Staatsblad* n°. 413) tot en met het belastingjaar 1941.

b) Deze belasting wordt met ingang van het belastingjaar 1931 geheven ten bate van de gemeenten (wet van 15 Juli 1929, *Staatsblad* n°. 388). De nog ontvangen bedragen in 1931 en 1932 betroffen vroegere belastingjaren.

c) Het tarief van de inkomstenbelasting is herzien bij de wet van 26 April 1934 (*Staatsblad* n°. 217). De opbrengst over 1934 is verhoogd door de wet van 14 December 1933 (*Staatsblad* n°. 691), krachtens welke de heffingen, welke vroeger ten bate van het Leeningfonds 1914 kwamen, vanaf 1 Januari 1934 in de Middelen worden opgenomen. Krachtens de wet van 8 December 1933 (*Staatsblad* n°. 663) worden 20 opcenten geheven over de belastingjaren loopende van 1 Mei 1934 t/m 30 April 1935, terwijl over de belastingjaren loopende van 1 Mei 1935 t/m 30 April 1939, opcenten worden geheven ten getale van 60, verminderd met een getal, gelijk aan 0,3 maal het aantal volle duizendtallen guldens, waarmede de belastbare bedrag van f 70 000 te boven gaat, met dien verstande, dat het aantal opcenten niet stijgt boven 78. Krachtens de wet van 25 Mei 1938 (*Staatsblad* n°. 406) worden de hier bedoelde opcenten nader geheven t/m 30 April 1938, terwijl over het belastingjaar, loopende van 1 Mei 1938 t/m 30 April 1939, opcenten worden geheven ten getale van 60, verminderd met een getal, gelijk aan 0,3 maal het aantal volle duizendtallen guldens, waarmede de belastbare bedrag van f 70 000 te boven gaat, met dien verstande, dat het aantal opcenten niet stijgt boven 88. Deze opcentenheffing wordt bij de wet van 27 December 1938 (*Staatsblad* n°. 413) nader geheven over de belastingjaren, loopende van 1 Mei 1939 tot en met 30 April 1942. Voor wat betreft den dienst 1937 moge nog worden verwezen naar de wet van 10 December 1936 (*Staatsblad* n°. 405), tot wijziging van de Wet op de Inkomstenbelasting 1914 en van de Successiewet.

d) Verhoogd krachtens de wet van 8 December 1933 (*Staatsblad* n°. 663) met 33 opcenten op de aanslagen wegens uitdeelingen als bedoeld in artikel 2 en salarissen als bedoeld in artikel 7 der Wet op de Dividend- en Tantémebelasting 1917, betrekking hebbende op een boekjaar, welks einde valt tusschen 1 Mei 1934 en 1 Mei 1939 en tevens einde de wet van 14 December 1933 (*Staatsblad* n°. 691). In afwijking hiervan worden krachtens de wet van 25 Mei 1938 (*Staatsblad* n°. 406) geheven 73 opcenten op de aanslagen wegens uitdeelingen en salarissen als bovenbedoeld, betrekking hebbende op een boekjaar, welks einde valt tusschen 1 Mei 1938 en 1 Mei 1939. Krachtens de wetten van 20 December 1935 (*Staatsblad* n°. 725), 28 December 1936 (*Staatsblad* n°. 407) en 27 December 1938 (*Staatsblad* n°. 412) worden boven de voorgenomde opcenten geheven 20 opcenten voor zoover de belasting betrekking heeft op een boekjaar, dat met of in een der jaren 1935, 1936, 1937, 1938 of 1939 is aangevallen en welks einde valt voor 1 Mei 1939. Alle voornoemde opcenten worden krachtens de wet van 27 December 1938 (*Staatsblad* n°. 413) nader geheven over een boekjaar, welks einde valt tusschen 30 April 1939 en 1 Mei 1942.

e) Verhoogd krachtens de wet van 8 December 1933 (*Staatsblad* n°. 663) met 55 opcenten op de aanslagen in de vermogensbelasting, over de belastingjaren loopende van 1 Mei 1934 t/m 30 April 1939, en eveneens door de wet van 14 December 1933 (*Staatsblad* n°. 691). Bij de wet van 4 Maart 1935 (*Staatsblad* n°. 70) worden bovenbedoelde

f) Deze belasting wordt niet meer geheven ten bate van het Leeningfonds 1914 (wet van 14 December 1933, *Staatsblad* n°. 691), maar ten bate van de Rijksmiddelen en wel tot 1 Mei 1939 (wet van 8 December 1933, *Staatsblad* n°. 663), nader verlengd bij de wet van 27 December 1938 (*Staatsblad* n°. 413) tot 1 Mei 1942.

g) Geheven krachtens de wet van 5 October 1934 (*Staatsblad* n°. 528) tot 1 Januari 1939, nader verlengd bij de wet van 27 December 1938 (*Staatsblad* n°. 413) tot 1 Januari 1940. Voor wat betreft de belastingjaren 1936 e. v. moge nog worden verwezen naar de wet van 1 Augustus 1936 (*Staatsblad* n°. 401), tot wijziging van de beperking van den schuldenaftrek voor de belasting van de doode hand. De opbrengst over 1933 betreft f 55 994 044,41 hoofdsom en f 9 439 312,87 aan opcenten geheven krachtens de wet van 24 December 1932 (*Staatsblad* n°. 634). Deze 20 opcenten aanvankelijk geheven tot 1 Januari 1934 worden bij de wet van 8 December 1933 (*Staatsblad* n°. 663) verlengd tot 1 Januari 1934. Verder worden geheven 10 opcenten van 1 Januari 1934 tot 1 Januari 1939 (wet van 8 December 1933, *Staatsblad* n°. 663) ver- lengd tot 1 Juli 1934. Van 1 Januari 1934 tot 1 Januari 1939 (wet van 8 December 1933, *Staatsblad* n°. 663), nader verlengd bij de wet van 27 December 1938 (*Staatsblad* n°. 413) tot 1 Januari 1942.

h) De opbrengst over 1933 betreft f 55 994 044,41 hoofdsom en f 9 439 312,87 aan opcenten geheven krachtens de wet van 24 December 1932 (*Staatsblad* n°. 634). Deze 20 opcenten aanvankelijk geheven tot 1 Januari 1934 worden bij de wet van 8 December 1933 (*Staatsblad* n°. 663) verlengd tot 1 Januari 1934. Verder worden geheven 10 opcenten van 1 Januari 1934 tot 1 Januari 1939 (wet van 8 December 1933, *Staatsblad* n°. 663), nader verlengd bij de wet van 27 December 1938 (*Staatsblad* n°. 413) tot 1 Januari 1942.

i) Verhoogd met de 80 opcenten krachtens de wet van 8 December 1933 (*Staatsblad* n°. 663) tot 1 Januari 1939. Voornoemde 80 opcenten zijn bij de wet van 13 September 1935 (*Staatsblad* n°. 548) verlengd tot 20 opcenten. Deze 20 opcenten worden krachtens de wet van 27 December 1938 (*Staatsblad* n°. 413) nader geheven in het tijdvak van 1 Januari 1939 tot en met 31 December 1941.

j) Verlaagd bij de wet van 7 Februari 1929 (*Staatsblad* n°. 37) en verhoogd bij de wet van 29 Januari 1931 (*Staatsblad* n°. 25). Krachtens de wet van 8 December 1933 (*Staatsblad* n°. 663) worden 10 opcenten geheven, tot 1 Januari 1939. Deze 10 opcenten worden krachtens de wet van 27 December 1938 (*Staatsblad* n°. 413) nader geheven in het tijdvak van 1 Januari 1939 tot en met 31 December 1941.

k) De opbrengst over 1933 betreft f 10 267 668,90 hoofdsom en f 1 125 335,77 aan opcenten geheven krachtens de wet van 24 December 1932 (*Staatsblad* n°. 634). Deze 15 opcenten worden geheven tot 1 Juli 1934 (wet van 8 December 1933, *Staatsblad* n°. 663).

l) De accijns op tabak is verhoogd bij de wet van 29 December 1933 (*Staatsblad* n°. 769). Deze verhooging van accijns, vervallende met 1 Januari 1939, is bij de wet van 27 December 1938 (*Staatsblad* n°. 413) nader verlengd tot 1 Januari 1942.

m) Krachtens de wet van 8 December 1933 (*Staatsblad* n°. 663) worden geheven 80 opcenten op de zegelrechten van aanslagen in buitenslandse maatschappijen en 100 opcenten op de zegelrechten van andere buitenslandse stukken voor zoover die zegelrechten verschuldigd worden in het tijdvak van 1 Januari 1934 t/m 31 December 1938. Deze opcentenheffing is in zooverre gewijzigd, dat van 1 Juli 1937 t/m 31 December 1938 op de zegelrechten van alle buitenland- sche effecten 80 opcenten worden geheven. (Wet van 22 April 1937 (*Staatsblad* n°. 405), tot wijziging van de Zegeiwet 1917.) Bij de wet van 13 September 1935 (*Staatsblad* n°. 549), gewijzigd bij de wet van 22 April 1937 (*Staatsblad* n°. 405) is het zegelrecht van sommige pandbrieven verlaagd tot

a) De opbrengst der grondbelasting betreft een vierde van de hoofdsom dezer belasting. De overige drie vierden worden niet ingang van 1 Januari 1931 uitgekeerd aan de gemeenten (wet van 15 Juli 1929, *Staatsblad* n°. 388). De belasting is krachtens de wet van 8 December 1933 (*Staatsblad* n°. 663) verhoogd met 20 opcenten op de aanslagen wegens gebouwde eigendommen, over de belastingjaren 1934 t/m 1938, nader verlengd bij de wet van 27 December 1938 (*Staatsblad* n°. 413) tot en met het belastingjaar 1941.

b) Deze belasting wordt met ingang van het belastingjaar 1931 geheven ten bate van de gemeenten (wet van 15 Juli 1929, *Staatsblad* n°. 388). De nog ontvangen bedragen in 1931 en 1932 betroffen vroegere belastingjaren.

c) Het tarief van de inkomstenbelasting is herzien bij de wet van 26 April 1934 (*Staatsblad* n°. 217). De opbrengst over 1934 is verhoogd door de wet van 14 December 1933 (*Staatsblad* n°. 691), krachtens welke de heffingen, welke vroeger ten bate van het Leeningfonds 1914 kwamen, vanaf 1 Januari 1934 in de Middelen worden opgenomen. Krachtens de wet van 8 December 1933 (*Staatsblad* n°. 663) worden 20 opcenten geheven over de belastingjaren loopende van 1 Mei 1934 t/m 30 April 1935, terwijl over de belastingjaren loopende van 1 Mei 1935 t/m 30 April 1939, opcenten worden geheven ten getale van 60, verminderd met een getal, gelijk aan 0,3 maal het aantal volle duizendtallen guldens, waarmede de belastbare bedrag van f 70 000 te boven gaat, met dien verstande, dat het aantal opcenten niet stijgt boven 78. Krachtens de wet van 25 Mei 1938 (*Staatsblad* n°. 406) worden de hier bedoelde opcenten nader geheven t/m 30 April 1938, terwijl over het belastingjaar, loopende van 1 Mei 1938 t/m 30 April 1939, opcenten worden geheven ten getale van 60, verminderd met een getal, gelijk aan 0,3 maal het aantal volle duizendtallen guldens, waarmede de belastbare bedrag van f 70 000 te boven gaat, met dien verstande, dat het aantal opcenten niet stijgt boven 88. Deze opcentenheffing wordt bij de wet van 27 December 1938 (*Staatsblad* n°. 413) nader geheven over de belastingjaren, loopende van 1 Mei 1939 tot en met 30 April 1942. Voor wat betreft den dienst 1937 moge nog worden verwezen naar de wet van 10 December 1936 (*Staatsblad* n°. 405), tot wijziging van de Wet op de Inkomstenbelasting 1914 en van de Successiewet.

d) Verhoogd krachtens de wet van 8 December 1933 (*Staatsblad* n°. 663) met 33 opcenten op de aanslagen wegens uitdeelingen als bedoeld in artikel 2 en salarissen als bedoeld in artikel 7 der Wet op de Dividend- en Tantémebelasting 1917, betrekking hebbende op een boekjaar, welks einde valt tusschen 1 Mei 1934 en 1 Mei 1939 en tevens einde de wet van 14 December 1933 (*Staatsblad* n°. 691). In afwijking hiervan worden krachtens de wet van 25 Mei 1938 (*Staatsblad* n°. 406) geheven 73 opcenten op de aanslagen wegens uitdeelingen en salarissen als bovenbedoeld, betrekking hebbende op een boekjaar, welks einde valt tusschen 1 Mei 1938 en 1 Mei 1939. Krachtens de wetten van 20 December 1935 (*Staatsblad* n°. 725), 28 December 1936 (*Staatsblad* n°. 407) en 27 December 1938 (*Staatsblad* n°. 412) worden boven de voorgenomde opcenten geheven 20 opcenten voor zoover de belasting betrekking heeft op een boekjaar, dat met of in een der jaren 1935, 1936, 1937, 1938 of 1939 is aangevallen en welks einde valt voor 1 Mei 1939. Alle voornoemde opcenten worden krachtens de wet van 27 December 1938 (*Staatsblad* n°. 413) nader geheven over een boekjaar, welks einde valt tusschen 30 April 1939 en 1 Mei 1942.

e) Verhoogd krachtens de wet van 8 December 1933 (*Staatsblad* n°. 663) met 55 opcenten op de aanslagen in de vermogensbelasting, over de belastingjaren loopende van 1 Mei 1934 t/m 30 April 1939, en eveneens door de wet van 14 December 1933 (*Staatsblad* n°. 691). Bij de wet van 4 Maart 1935 (*Staatsblad* n°. 70) worden bovenbedoelde

1 Januari 1939. Deze verlaging is bij de wet van 30 December 1938 (*Staatsblad* n°. 417) verlengd tot 1 Juli 1940. Ingevolge de wetten van 20 December 1935 (*Staatsblad* n°. 725) en 28 December 1936 (*Staatsblad* n°. 407) worden geheven 20 opcenten tot 1939, ingevolge de wet van 27 December 1938 (*Staatsblad* n°. 413) nader geheven in het tijdvak van 1 Januari 1939 tot en met 31 December 1941. Voor wat betreft de belastingjaren 1937 e. v. moge nog worden verwezen naar de wetten van 25 Januari 1937 (*Staatsblad* n°. 440) en 31 Mei 1937 (*Staatsblad* n°. 205).

n) Verhoogd met 20 opcenten krachtens de wetten van 20 December 1935 (*Staatsblad* n°. 725) en 28 December 1936 (*Staatsblad* n°. 407) tot 1939, ingevolge de wet van 27 December 1938 (*Staatsblad* n°. 413) nader geheven in het tijdvak van 1 Januari 1939 tot en met 31 December 1941.

o) Verhoogd met 20 opcenten krachtens de wetten van 20 December 1935 (*Staatsblad* n°. 725) en 28 December 1936 (*Staatsblad* n°. 407) tot 1939, ingevolge de wet van 27 December 1938 (*Staatsblad* n°. 413) nader geheven in het tijdvak van 1 Januari 1939 tot en met 31 December 1941. Voor wat betreft den dienst 1937 e. v. moge nog worden verwezen naar de wetten van 10 December 1936 (*Staatsblad* n°. 405) en 21 December 1936 (*Staatsblad* n°. 406).

p) De invoerrechten naar de waarde, welke worden geheven krachtens de Tariefwet 1924 (*Staatsblad* n°. 568), laatstelijk gewijzigd bij de wet van 29 Januari 1931 (*Staatsblad* n°. 25), worden met ingang van 1 Januari 1932 verhoogd krachtens de wet van 19 December 1931 (*Staatsblad* n°. 530). Tot versterking der invoerrechten wordt eveneens met ingang van 1 Januari 1932 een bijzonder invoerrecht op benzine geheven (Wet van 19 December 1931, *Staatsblad* n°. 527). De opbrengst over 1933 betreft f 79 781 825,80 hoofdsom en f 16 026 453,92 aan opcenten geheven krachtens de wet van 24 December 1932 (*Staatsblad* n°. 634).

Betreffende den dienst 1934 moge worden verwezen naar de wetten van 8 December 1933 (*Staatsblad* n°. 664), 14 December 1933 (*Staatsblad* n°. 691) en 17 Mei 1934 (*Staatsblad* n°. 260). Deze laatste wet is gewijzigd bij de wetten van 31 December 1936 (*Staatsblad* n°. 408), 27 December 1938 (*Staatsblad* n°. 411) en 17 Mei 1939 (*Staatsblad* n°. 403). Voor wat betreft de diensten 1935, 1936, 1937 en 1938 moge worden verwezen naar de wet van 28 Juni 1935 (*Staatsblad* n°. 381 — Tariefwet 1934) en de wet van 5 Juni 1936 (*Staatsblad* n°. 400). Bovendien moge voor 1938 nog worden verwezen naar de wetten van 19 Mei 1938 (*Staatsbladen* nos. 404 en 405) en 27 December 1938 (*Staatsblad* n°. 414).

q) Geheven krachtens de wet van 25 October 1933 (*Staatsblad* n°. 546), gewijzigd bij de wetten van 29 December 1933 (*Staatsbladen* nos. 766 en 769) tot 1 Januari 1939. De Omzetbelastingwet 1933 is herzien bij de wet van 23 Augustus 1938 (*Staatsblad* n°. 407) en de werking der bepalingen verlengd tot 1 Januari 1944.

r) Met ingang van 1 Augustus 1932 wordt ook statistiekrecht bij in- en uitvoer op postpakketten geheven (wet van 27 Juli 1931, *Staatsblad* n°. 325). Bij de wetten van 28 Juni 1935 (*Staatsblad* n°. 381) en 19 Mei 1938 (*Staatsblad* n°. 404) is de wet op het statistiekrecht voorts nog gewijzigd.

s) Geheven krachtens de wet van 29 December 1933 (*Staatsblad* n°. 780), tot 1 Januari 1939. Krachtens de wet van 27 December 1938 (*Staatsblad* n°. 413) is de heffing verlengd tot 1 Januari 1942.

t) Krachtens Koninklijk Besluit van 18 October 1935 (*Staatsblad* n°. 612) zijn op grond van de wet van 10 October 1935 (*Staatsblad* n°. 601) de loodsgelden met ingang van 1 November 1935 verlaagd. Voor wat betreft den dienst 1937 moge worden verwezen naar het Koninklijk Besluit d.d. 15 December 1936 (*Staatsblad* n°. 587).

